

حِصْنُ الْمُجَاهِدِينَ
الْمُدْفَعُ

HISNU'L
MÜCAHİDİN

— MÜCAHİDİN KALESİ —

Şeyh Vail bin Ali ed-DUSUKÎ

حصن المؤمن
المجاهد

HISNU'L MÜCAHİDİN

- Mücahidin Kalesi -

Hazırlayan

Şeyh Vail bin Ali ed-DUSUKÎ

Mütercim

Ebu ENES

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

HUTBETU'L HACE

إِنَّ الْحَمْدَ لِلَّهِ نَحْمَدُهُ وَنَسْتَعِينُهُ وَنَسْتَغْفِرُهُ
وَنَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ شُرُورِ أَنْفُسِنَا وَمِنْ سَيِّئَاتِ
أَعْمَالِنَا، مَنْ يَهْدِهِ اللَّهُ فَلَا مُضِلَّ لَهُ وَمَنْ
يُضِلِّهِ فَلَا هَادِيَ لَهُ وَأَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا
اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا
عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ

« يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تَقَاتِهِ
وَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنْتُمْ مُسْلِمُونَ »

« يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ
مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَخَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَبَثَّ

مِنْهُمَا رِجَالًا كَثِيرًا وَنِسَاءً وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي
تَسَاءَلُونَ بِهِ وَالْأَرْحَامَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَيْكُمْ
رَقِيبًا

« يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَقُولُوا قَوْلًا
سَدِيدًا ❁ يُصْلِحْ لَكُمْ أَعْمَالَكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ
ذُنُوبَكُمْ وَمَنْ يُطِعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ فَازَ
فَوْزًا عَظِيمًا »

أَمَّا بَعْدُ: فَإِنَّ أَصْدَقَ الْحَدِيثِ كِتَابُ اللَّهِ
وَخَيْرَ الْهَدْيِ هَدْيُ مُحَمَّدٍ (صلي الله عليه
وسلم) وَشَرُّ الْأُمُورِ مُحَدَّثَاتُهَا وَكُلُّ مُحَدَّثَةٍ
بِدْعَةٍ وَكُلُّ بَدْعَةٍ ضَلَالَةٌ وَكُلُّ ضَلَالَةٍ فِي النَّارِ

“Muhakkak ki bütün hamdler Allah’adır. O’na hamd eder, O’ndan yardım ister ve mağfiret talep ederiz. Nefislerimizin ve kötü amellerimizin şerrinden de O’na sığınırız.

Allah kime hidayet ederse onu hiç kimse sapıttıramaz, kimi de sapıttırırsa ona hiç kimse hidayet veremez.

Şehadet ederim ki Allah’tan başka ilah yoktur ve onun ortağı (şeriki) da yoktur. Ve yine şehadet ederim ki, Muhammed (sallallahu aleyhi ve sellem) O’nun kulu ve Rasûlüdür.”

“Ey iman edenler! Allah’tan, O’na yaraşır şekilde korkun ve ancak Müslümanlar olarak can verin.” (Âl-i İmrân 102)

“Ey insanlar! Sizi bir tek nefisten yaratan ve ondan da eşini yaratan ve ikisinden birçok erkekler ve kadınlar üretip yayan Rabbinizden sakının. Adını kullanarak birbirinizden dilekte bulunduğunuz Allah’tan ve akrabalık haklarına riayetsizlikten de sakının. Şüphesiz Allah, sizin üzerinize gözetleyicidir.” (Nisâ 1)

“Ey iman edenler! Allah’tan korkun ve doğru söz söyleyin. Ki, Allah (azze ve celle) işlerinizi düzeltsin ve günahlarınızı bağışlasın. Kim Allah (azze ve celle) ve Rasûlü’ne itaat ederse büyük bir kurtuluşa ermiş olur.” (Ahzâb 70,71)

Bundan sonra:

Muhakkak ki sözlerin en doğrusu Allah’ın kelamı,yolların en hayırlısı da Muhammedin yoludur. Amellerin en kötüsü ise sonradan uydurulanlardır. Sonradan uydurulup dine sokulan her amel bid’at.her bid’at sapıklık ve her sapıklık da ateştedir.

ÖNSÖZ

Âlemlerin Rabbi Allah'a hamd olsun. Sadece O'na ibadet eder ve sadece O'ndan yardım isteriz. O'nun hidayete erdirdiğini saptıracak, saptırdığını ise hidayete sokacak hiçbir güç ve kuvvet yoktur.

Sinelerin özünü bilen O'dur. Kapkaranlık bir gecede kaygan taşın üzerindeki karıncanın ayak seslerini duyan O'ndan başkası değildir. Kulu, ellerini açarak Rabbi'ne yalvardığında kulunun ellerini boş çevirmekten hayâ eden O'dur. Kulcuğu: *"Rabbim, bittim artık"* dediğinde, cevap olarak *"Allah kuluna yeterli değil mi?"* diyen O'dur. Nefsimi elinde tutan Allah'a kasem ederim ki, benim O'nu hakkıyla sena etmeye gücüm yetmez. O ancak kendini övdüğü gibidir.

Allah'ım, aramızı ıslah et, kalplerimize ülfet koy, selâmet yollarına bizleri ulaştır.

Bizleri karanlıklardan aydınlığa çıkar, açık ve kapalı çirkinliklerden bizleri uzaklaştır. İmanımıza, amellerimize, namaz ve cihadımıza bereket ver. İnsanların ihtilaf edegel-dikleri hususlarda bizi hakka ulaştır. Nefis-lerimizi ve zürriyetimizi esenlik ve huzur içinde kıl. Bunda sonra;

Tercümesini yapmaya çalıştığımız bu ri-sale, Hicrî 1424 senesinde, Şeyh Vail bin Ali Ed-Dusukî'nin cihad esnasında söylenen zi-kir ve duaları, ayet ve sahih hadislerden to-parlayarak telif ettiği, hacmi küçük, ama içeriği hakikatte çok büyük olan bir çalış-madır. Kanaatimce bu küçük risaleyi değer-li kılan asıl amil, dinimizin dua ve zikirlerle verdiği ehemmiyettir. Yani amele ve imana gösterdiği önemdir.

Zira gerek ayetlerde ve gerek Nebi'nin (*sal-lallahu aleyhi ve sellem*) hadislerinde cihad öncesi, sonrası ve esnasında yaptığı zikir ve dualar çok meşhurdur. Ve ayrıca zikir ve dua, ibadetlerin en üstünü ve en faziletli olanlarındandır. Cihad erleri bunlarla mücehhez ol-

duğunda, sahabelerin elde ettiği gibi zafer kazanmaya daha yakın ve daha lâıyk olurlar. Nitekim Buharî'nin Ebu Derda'dan (radiyallahu anhum) aktardığı rivayette şöyle dediğı sabittir: *"Biz ancak amellerimizle cihad ederiz."*

Yani bizim cihadımız, her şeyden önce kulluk içindir. "Fi sebilillah" kaydı, "ilâ'yı kelimetullah" kastı olmayan hiçbir savaş, hiçbir gaye, hiçbir hedef ve amaç cihad değildir. Ve bu cihad için yaptığımız ve yapacağımız en büyük hazırlığımız, düşmanı kendisi ile alt edeceğimiz en kuvvetli silahımız amellerimizdir. Yani tevhidimiz, imanımız, imanın şubeleri olan amellerimiz, dua ve zikirlerimizdir. Dolayısıyla imanı zayıf, amelleri gevşek, başta Allah'a (azze ve celle) ve sonrada kendisine tabi olduğu emirine itaati düzgün olmayan her cihad hareketi ve ameliyesi başarısızlığa uğramaya mahkûmdur.

Ama tam tersini düşünecek olursak, yani mühimmatları az ama imanları Ebu Bekir'in *"O dediyse doğrudur, onun yapmadığı bir şeyi ben nasıl yapabilirim!"* dediğı gibi bir imana

sahip olsa veya sayıları az, fakat Ömer'in (*radıyallahu anhum*) kendisine hakaret eden bir be-devîyi tam paylayacakken, yanındaki kurra yani fakih olan danışmanı sahabenin "*Sen af yolunu tut, iyiliği emret ve cahillerden yüz çevir*" ayetini okumasıyla olduğu yerde dona kalıp vakfettiği ve ayetlerin Ömer (*radıyallahu anhum*) gibi heybet sahibi bir insanı, boyun eğmenin en zor olduğu yerlerde bile emrine amade ettiği gibi bir imana sahip olsa, işte o ümmet Allah'ın yardımına, sekinet ve rahmetine liyâkat sahibi bir topluluk, ve "*Eğer Allah size yardım ederse artık size galip gelebilecek hiçbir kimse yoktur*" , "*Mü'minlere yardım etmek bizim üzerimize bir haktır*" ayetlerinin direk hedef aldığı bir ümmet olur.

Bundan sonra yapılması gereken, gücümüzün yettiği en son noktaya kadar devlette yani hilâfete giden yolda çok yönlü hazırlık yapmak ve meşru olan bütün vasıtaları kullanarak eğitimin her türlüşünü lâıykıyla edinmek ve daha önceki iman i hazırlıkla bir bütün haline getirerek, hedefe basiret ve

hikmetle gitmektir. Bu iki hazırlığın herhangi biri ihmal edildiğinde kesinlikle Allah'ın (*azze ve celle*) yardımını da ihmal ölçüsünde azalacağı, inkârı mümkün olmayan bir gerçektir. Zira yukarıda verdiğimiz ilk ayetin devamında Allah (*azze ve celle*) şöyle buyurmaktadır: *"Eğer sizi yardımsız bırakırsa ondan sonra size kim yardım edebilir."*

Maksadımızı aşmaksızın davet ve cihad sahasında olan, özellikle emir¹ sahibi aziz kardeşlerime malûm olan şu gerçeği bir kere daha hatırlatmanın faydalı olacağı kanaatindeyim. Şöyle ki; manevî ve maddî² hazırlıkla ilgili birçok nass arasında özellikle şu iki ayet dikkatleri üzerlerine çekmek-

1. Burada özellikle emir sahibi muhterem kardeşlerime işaret etmemin sebebi, şu sahih hadisin ifade ettiği mükellefiyetten dolayıdır: *"Hepiniz çobansınız ve elinizin altında bulunan kişilerden mesul'sünüz."*
2. Maddî hazırlık derken insanın aklına sadece iktisat gelebilir. Ama işin aslı böyle değildir. Her ne kadar para kaynaklarını oluşturmak maddî hazırlığın en önemli kısmını teşkil etse de bununla beraber matematik, kimya, fizik, elektronik ve bilgisayar bilimi alanında adam yetiştirmek de maddî hazırlığın altına girer.

tedir. Öyle ki; hakkında söylenebilecek en kuvvetli ve en vurgulu manayı içlerinde barındırmaktadır. Bunlardan biri imanî, diğeri maddî hazırlığın emredildiği ve meselenin son noktasının koyulduğu, ciddi anlamda tefekkürü lââyık olan ve ümmetin şu an içinde bulunduğu buhranın temel sebeplerini ihtiva eden naslardır.

Bunlardan ilki Teğabun Suresi 16. ayetinin başında buyrulan: *“Allah’tan gücünüz yettiğikadar korkun...”* ayetidir. İbn-i Teymiyye’nin (*rahimehullah*) dediği gibi, takva tek başına emir edildiğinde³ dinin tamamını içermektedir. Yani takva lâfzı, başta tevhidi ve tevhide taallûk eden meseleleri, iman ve iman ile ilintili konuları, amel, ahlâk ve muamelâta bağlı bütün konuları ihtiva etmektedir.

Ve bununla beraber saydığımız manaları içermekte olan takva mefhumunda, güç yetirememenin dışında herhangi bir sınır

3. Eğer bir ayetin içinde takva ile beraber başka tavsiye ve emirler varsa, bu durumda takva ifadesi onların dışındaki bütün dine taallûk eden konuları kapsar.

koyulmamıştır. Yani bir müslüman gücünün yettiği kadar tevhid, iman, amel, ahlâk ve muamelâta dair meselelerde titiz olmalı, eğitim almalı, bilinçli olmalı ve böylelikle takva sahibi olmalıdır.⁴ Bununla beraber dinimizin maneviyata ne derece ehemmiyet verdiğini de ayrıca bu ayetin ifade ettiği “gücünüz yettiği kadar” ibaresinden anlamak mümkündür.

Diğeri ise, Enfal Suresi 60. Ayette Allah’ın (azze ve celle) emrettiği “Onlara karşı gücünüz yettiği kadar kuvvetten ve bağlanıp beslenen atlardan hazırlık yapın” buyruğudur. Bu ayetteki kuvvet kelimesinin ifade ettiği anlamın içine, başta silah kullanmayı öğrenmekle beraber, düşmanı alt etmeye yarayan meşru bütün vesileleri ve pozitif ilimleri bilmek girer. Ama daha çok üzerinde durulması gereken husus, bu hazırlığın güç ye-

4. Fakat bu ifadelerden her bir müslümanın farzı kifaye ilimleri öğrenmesi kendisine bir gereklilik olduğu neticesine varılması doğru olmaz. Çünkü buna herkesin gücü yetmez. Hem dinimizde her kesi müçtehit olmaya zorlayan herhangi bir ayet ve hadiste yoktur.

tirememe dışında herhangi bir sınırının olmamasıdır. Yani çok açık bir ifadeyle, bir an için dünyanın süper devletlerindeki bilinen ve bilinmeyen modern silahların tamamının sadece müslümanların elinde olduğunu düşünsek bile, Allah (*azze ve celle*) bu ayetiyle bizlere; eğer daha kuvvetlisine, daha iyisine, daha modern olanına gücünüz yetiyorsa, onu da üretmek ve geliştirmek için gerekli olan alt yapıyı oluşturun ve imal edin, diyerek emir ferman buyurmaktadır...

Biliyorum, asıl konumuzun fersah fersah dışına çıktık, fakat mesele ümmeti ilgilendiren bir mevzu olduğu için okuyucu kardeşimin bu hususta beni mazur görmesini temenni ediyorum.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

MUKADDİME

Manevî hazırlığın vazgeçilmez unsurlarından bir tanesi de fertlerin zikir ve dua ile mücehhez olmasıdır. Böylelikle kişi kendisine engel olabilecek olan nefis ve şeytan ikilisinden, bu uzun ve meşakkatli cihad yolculuğunda, istikametten saptırmalarından, yan çizmesine ve sabırsızlık göstermesine sebep olmalarından dinini koruyacaktır. Değerli okuyucu kardeşi bu zikir ve dualarla baş başa bırakmadan önce ayet ve hadislerde geçen zikir ve duanın ehemmiyeti ile ilgili bazı nasları ve bu naslar hakkındaki ulamanın tefsir ve şerhlerini zikretmek münasip olacaktır.

ZİKİR VE ÖNEMİ

1- Allah (*azze ve celle*) şöyle buyurmaktadır:

الَّذِينَ آمَنُوا وَتَطْمَئِنُّ قُلُوبُهُمْ بِذِكْرِ اللَّهِ أَلَّا
بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ

“Onlar, iman eden ve Allah’ın zikriyle kalpleri huzura kavuşanlardır. Dikkat edin kalpler ancak Allah’ı zikretmek ile mutmain olur.” (R’ad 28)

Şeyh Sa’dî (*rahimehullah*) bu ayetin tefsirinde şunları söylemektedir: “Yani kalpler için Allah’ın zikrinden başka herhangi bir şeyle mutmain olmaması hak ve uygun olandır. Dolayısıyla kalpler için yaratıcısını sevmekten, onunla ünsiyet kurmak ve Onu tanımasından daha hoş, daha memnun, edici ve daha tatlı hiçbir şey olamaz. Kalplerin onu zikretmesi, Allah’ı tanıma ve sevmesi miktarınca olur...”

Müfessir Şenkitî (*rahimehullah*) bu ayetle ilgili şunları demektedir: “Allah’ın zikriyle kalbin mutmain olması, tevhid ilmini bilmek ve

Rasûlullah'ın (*sallallahu aleyhi ve sellem*) getirdiklerini tasdik etmek suretiyle kalbin genişlemesidir.

2- Allah (*azze ve celle*) şöyle buyurmaktadır:

وَاذْكُرْ رَبَّكَ فِي نَفْسِكَ تَضَرُّعًا وَخِيفَةً وَدُونَ
الْجَهْرِ مِنَ الْقَوْلِ بِالْغُدُوِّ وَالْآصَالِ وَلَا تَكُنْ
مِنَ الْغَافِلِينَ

“Kendi kendine, yalvararak ve ürpererek, yüksek olmayan bir sesle sabah akşam Rabbini zikret. Gafillerden olma.” (A'raf 205)

Bu ayetin tefsirinde Şeyh Kasimî (*rahimehullah*) şunları izah etmiştir:

“Hitap Nebi'yedir. (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Kastedilen ise geneldir. Veya mana “Rabbini zikret, ey insan” şeklinde olması da mümkündür. Fakat birincisi daha zahirdir. Çünkü Nebi'nin (*sallallahu aleyhi ve sellem*) kendisi ile muhatap olduğu şey, eğer ona has değilse ümmeti için de meşrudur. Zemahşeri der ki: “Bu

buyruk Kur'an okuma, dua, tesbih⁵ ve tehlil⁶ den olan bütün zikirleri içine alır." Daha sonra Allah (*azze ve celle*) kendisinin zikredilmesindeki bazı adaları şöyle söylemiştir:

İnsan, zikri kendi içinde yapmalıdır. Çünkü zikri gizli yapmak ihlâsa daha münasip, icabete daha yakın ve riyadan daha uzaktır. Zikir tedarru şeklinde olmalıdır. Tedarru ise; kendini hakir görme, boyun eğme ve taksiratı itiraf etmedir. Bu, rububiyetin izzetini, ubudiyetin zilleti ile beraber tahakkuk etmesini sağlamak içindir.

Zikir, ürperti içinde olmalıdır. Ürperti: Rububiyetin hâkimiyetinden ve Uluhiyyetin azametinden ameldeki taksirat sebebiyle, Allah'ın cezalandırması hususunda korku ve haşyet duygusu içinde olunmaktır. Ki böylelikle nefis korksun ve kalp boyun eğsin. Zikir aşikâr olmamalıdır. Çünkü bu durum güzel tefekkür etmeye daha yakındır. İbn-i Kesir demiştir ki: *"İşte bu sebeple, bağı-*

5. "Subhanallah" demektir.

6. "La ilâhe illâllah" demektir.

rarak ve belirgin ses tonuyla sesli zikir yapmamak müstehep görülmüştür.”

Buharî ve Müslim’de, Ebu Musa el Eş’ari’den (*radiyallahu anhum*) rivayet edilen bir hadiste kendisi demiştir ki: Bazı yolculuklarında insanlar, dua ederken seslerini yükselttiler. Ardından Nebi (*sallallahu aleyhi ve sellem*) onlara dedi ki:

*“Ey insanlar nefislerinize mukayyet olun”*⁷

-
7. Asıl konumuz cihad fihkî olmamasıyla beraber “zimmetin beri olması “ kaidesi usûlünce yaygın olan şu hatayı burada zikretmek münasip olur kanaatindeyim. Şöyle ki; kardeşler cihad ameliyesi düzenlediklerinde özellikle çatışma anında, belki o hâletin verdiği coşku, heyecan ve muhabbet ile belki de, kâfire duyulan kin, nefret ve düşmanlığın galeyana gelmesi nedeni ile seslerinin çıktığı en yüksek ses tonlarıyla tekbir getirmektedirler. Bu durum ise, en hayırlı ümmet olan selefimizin kerih gördüğü bir durumdur. Bu hususta onlardan gelen rivayet aynen şöyledir, Kays bin Abbad’dan rivayet edilen bir nakilde kendisi şöyle demiştir: Rasûlullah’ın (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ashâbı üç yerde sesi yükseltmeyi kerih görürlerdi: “*Savaş esnasında, cenaze anında ve zikir yaparken*” hadisi, Abdurrezzak “Musannef’inin” 6. cildi 513. sayfasında nakletmiştir. Ayrıca bu hadisi, Beyhakî “Sünen-i Kubra’sında” ricali sahih olan bir senet ile rivayet etmiştir.

Zira siz ne sağır ne de yanınızda olmayan bir zata dua ediyorsunuz. Sizin kendisine dua ettiğiniz zat, her şeyi işiten ve (her şeye) yakın olandır. (Öyle ki) Sizden herhangi birine, bineğinizin boynundan bile daha yakındır.”

Zikir sadece kalple değil, dil ile de yapılmalıdır. Bu, ayetteki řu ifadeden anlaşıl-maktadır: “*Yüksek olmayan bir sesle*” Zikir sabah ve akşam yapılmalıdır.

Ayet, bu iki vaktin meziyetine delâlet et-mektedir. Çünkü bu iki vakit; sekinet, dur-gunluk, ibadet ve çalışma vakitleridir. Bu iki vaktin arasında galip olan şey geçim işlerine yönelmedir.

Daha sonra Allah (*azze ve celle*) “*gafillerden olma*” sözüyle Onu anmaktan gafil olmayı nehyetmektedir...⁸

8. Kasimî'nin tefsirinden ihtisar yaparak aktardığımız bölü-m bitmiştir.

3- Allah (*azze ve celle*) şöyle buyurmaktadır:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا

“Ey iman edenler! Allah’ı çokça zikredin”
(*Ahzab 41*)

Bu ayetin tefsiriyle ilgili olarak sadece Taberi ve İbn-i Kesir’in tefsirlerinde İbn-i Abbas’dan (*radiyallahu anhum*) rivayet edilen şu sözü nakletmek istiyorum:

“Allah (*azze ve celle*) emrettiği bütün farzlarda, onlar, (kullar) için belirli bir sınır koymuş ve mazeret hâletinde onları özürlü kabul etmiştir. Ama zikirde durum hiç de böyle değildir. Çünkü onun için, kendisinde durulacak bir sınır tayin etmemiştir. Aklına yenik düşenin⁹ dışında kimseyi mazur da görmemiştir. Bütün hallerde onlara bunu emretmiştir.

9. Yani aklını kaybetmiş olan kimse.

Allah (*azze ve celle*) şöyle buyurmaktadır:

“Allah’ı ayaktaiken oturarak ve yanlarınız üzerine yatmışken zikredin.” (Nisa 103)

“Allah’ı çokça zikredin” Yani gece gündüz, karada, denizde, sıhhat ve hastalık anında gizli ve açıktan Allah’ı zikredin.”

4- Allah (*azze ve celle*) şöyle buyurmaktadır:

“Ey iman edenler! Herhangi bir (düşman) topluluğuyla karşılaştığınızda sebat edin Allah’ı çokça zikredin ki kurtuluşa eresiniz.” (Enfal 45)

İbn-i Kesir (*rahimehullah*) bu ayetin tefsirinde şu hadise yer vermiştir: Buharî ve Müslim’de Ablullah bin Ebi Evfa’dan, o da Rasûlullah’tan (*sallallahu aleyhi ve sellem*) naklettiği bir rivayette şu hadis yer almaktadır:

Nebi, (*sallallahu aleyhi ve sellem*) düşmanla karşılaştığı günlerin birinde, güneş batıya doğru meyledene kadar bekledi ve onların arasında ayağa kalkarak şöyle dedi: *“Ey insanlar düşmanla karşılaşmayı temenni etmeyin!”*

Allah'tan afiyet isteyin. Onlarla karşılaştığınız zaman ise sabredin. Ve bilin ki; cennet kırılıçların gölgesi altındadır.” Daha sonra Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem) ayağı kalktı ve şöyle dedi: “Ey kitabı indiren, bulutu akıtan, düşman topluluğunu yenilgiye uğratan Allah'ım! onları hezimete uğrat ve onlara karşı bize yardım et.”

Görüldüğü gibi Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem) cihad esnasında, ameliye öncesi bizlere, Allah'a (azze ve celle) nasıl zikredilerek dua edildiğini bizzat kendi fiiliyle göstermiştir. İbn-i Kesir (rahimehullah) sözlerine şöyle devam etmiştir: “Allah, (azze ve celle) düşmanla savaş esnasında sebatı, onlara saldırı durumunda sabırlı olmayı emretmiştir. (Ve demiştir ki:) Fırar etmesin, geri dönmessin, korkaklık etmesin. Bu hâlette Allah'ı zikredip, O'nu unutmasınlar. Bilâkis O'ndan yardım dilesin ve O'na dayanıp güvensinler. Düşmanları üzerine O'ndan yardım istesinler. Bu hâletlerinde Allah ve Rasûlü'ne itaat etsinler..”

Buraya kadarki bölümde zikrin fazileti-

ne delâlet eden bazı ayet ve buayetlerin tefsirlerini özet bir üslûpla aktarmaya çalıştık. Asıl konumuz zikrin fazileti olmadığı için, zikredilen bu ayetlerle yetinmeyi münasip buluyoruz. Ancak zikrin faziletiyle alâkalı bazı hadisleri burada hatırlatmak, kitaptaki zikirleri daha bilinçli ve şevkli yapma açısından uygun olacaktır inşaAllah.

NEBİ'NİN NAZARINDA ZİKİR

1- Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle demiştir:

أَلَا أُنَبِّئُكُمْ بِخَيْرِ أَعْمَالِكُمْ وَ أَرْكَاهَا عِنْدَ
مَلِيكِكُمْ وَ أَرْفَعَهَا فِي دَرَجَاتِكُمْ وَ خَيْرِ
لَكُمْ مِنْ إِنْفَاقِ الذَّهَبِ وَ الْوَرِقِ وَ
خَيْرِ لَكُمْ مِنْ أَنْ تَلْقَوْا عَدُوَّكُمْ فَتَضْرِبُوا
أَعْنَاقَهُمْ وَ يَضْرِبُوا أَعْنَاقَكُمْ ؟ قَالُوا :
بَلَى يَا رَسُولَ اللَّهِ قَالَ : ” ذِكْرُ اللَّهِ ”

*“Size amellerinizin en hayırlısını, Melik ini-
zin¹⁰ yanında en temiz olanını, dereceleri-
nizin en yükseğini, altın ve gümüş infak et-
mekten daha hayırlısını ve düşmanla karşı-
laşıp sizin onların boyunlarını vurmanızdan
ve onların sizin boyunlarınızı vurmalarından
daha hayırlısını haber vereyim mi? Sahabe-*

10. Buradaki Melik kelimesi Allah'ın isimlerinden olup hâkimiyetin, otorite ve egemenliğin yegâne sahibi olmak anlamına gelmektedir.

ler: “*Haber ver ey Allah’ın Rasûlü*” dediler. Dedi ki: “*Allah’ı zikretmek.*”¹¹

İbn-i Teymiyye’ye (*rahimehullah*) farzlardan sonra en hayırlı amelin ne olduğu sorulduğunda cevap olarak şunları söylemiştir: “Üzerlerine güç getirebildikleri konuda ve kendilerine münasip olan vakitler hususunda, insanların farklı kesimlerine göre bu değişir. Her kesime uygun tafsili bir cevap vermek mümkün değildir. Fakat genel olarak, Allah’ı (*azze ve celle*) tanıyan ve emirlerini bilen âlimler arasında icma gibi bir durumdur ki; daima Allah’ı zikretmekte sebatkâr olmak, kulun kendisiyle meşgul olduğu en faziletli ameldir.”

İmam Müslim’in (*rahimehullah*) rivayet ettiği şu hadis buna delâlet etmektedir:

“Muferridun vasfındaki kişiler hayırda her-

11. Hadisi Tirmizî, İbn-i Mace ve Hâkim Ebu Derda (*radiyallahu anhum*) rivayet etmişlerdir. Tahrici ile ilgili olarak İmam Hâkim isnadının sahih olduğunu, Suyuti ise hadisin sahih olduğunu ifade etmişlerdir. İbn-i Hacer ve İmam Nevevî (*rahimehullah*) hadis hakkında İmam Hâkim’in tahlilini naklederek yetinmişlerdir.

kesin önüne geçmişlerdir. Sahabeler; 'Muferriidun kimdir, ey Allah'ın Rasûlü?' dediler. Allah'ın Rasûlü de; "Alabildiğine çokça Allah'ı zikredenlerdir" cevabını verdi."

Daha sonra İbn-i Teymiyye (*rahimehullah*) yu-
karıda zikrettiğimiz Ebu Derda hadisini, delil
olarak söylemiştir.¹² İbn-i Kayyim (*rahimehullah*)
hangi amelin en faziletli olduğu konusunu
değerlendirirken meseleyi şöyle açıklamış-
tır: "Hakikat şu ki; mertebeler üç kısımdır.
İlk mertebe zikir ve cihad mertebesidir. Bu
mertebelerin en üstünüdür.

Allah (*azze ve celle*) şöyle buyurmaktadır: "Ey
iman edenler herhangi bir toplulukla karşı-
laştığınızda sebat edin ve Allah'ı zikredin ki
kurtuluşa eresiniz" İkinci mertebe, cihad ol-
maksızın yapılan zikir mertebesidir. Bu, di-
ğerinden daha aşağı konumdadır. Üçüncü
mertebe ise zikirsiz yapılan cihaddır. Zik-
reden kimse bundan daha üstündür. Çün-
kü cihadın farz kılınması Allah'ın (*azze ve cel-
le*) zikri içindir. Cihaddan kastedilen Allah'ı

12. Kitabü'z Zuhd vel Vela vel i'bade s.92

zikretmek ve sadece O'na ibadet etmektir. Mahlûkatın kendisi için yaratıldığı gaye; Allah'ı birlemek, O'nu zikretmek ve O'na ibadet etmektir."¹³ Bu hakikati başka bir kitabında İbn-i Kayyim (*rahimehullah*) şu cümlesiyle ifade etmektedir: *"Amellerin tamamı ancak ve ancak Allah'ı zikretmeyi ikâme etmek için meşru kılınmıştır."*¹⁴

İbn-i Hacer (*rahimehullah*) Ebu Derda hadisinde geçen zikrin en faziletli amel olduğu konusunu şöyle açıklamıştır: Ebu Derda hadisinde geçen Allah'ı zikretmekten maksat, kâmil manadaki zikirdir. Bu ise, içinde dilin zikretmesi, manasında ve Allah-u Teâlâ'nın azametinde kalbin tefekkür etmesini bir araya getirerek yapılan zikirdir. Ve kendisinde bu vasfın hasıl olduğu kimse, örneğin; kâfirlerle savaşıyor ve bu mananın zatında meydana gelmemiş olduğu kişiden daha üstündür.

13. Haşiyetu İbnu'l Kayyim. c.7 s.127

14. El-Vabilu's Sayyib s.102

Zikrin cihada üstünlüğü, sadece diliyle zikir yapıp (cihad eden) kişiye nispetlidir. Ama kim bunların hepsini şahsında toparlarsa, Allah'ı (*azze ve celle*) diliyle ve kalbiyle zikredip, Onun azametini hatırında tutan ve namazında, orucunda, tasaddukunda ve kâfirlerle olan cihadında devam ettiren kimse gibi, işte bu kişi en son gayeye ulaşan kişidir.

Ebu Bekir İbn-i Arabî (*rahimehullah*) zikrin en faziletli amel olduğu meselesine şöyle yaklaşmıştır: Hiçbir salih amel yoktur ki zikir, o amelin sıhhatinde şart olmasın.

Örneğin sadaka verirken ve oruç tutarken, Allah'ın (*azze ve celle*) zikri kalbinde olmayan kimşenin amelî tam değildir. Böylelikle zikir bu yönüyle amellerin en faziletlisi olma konumundadır. *“Mü'minin niyeti amelinden daha önemlidir.”*¹⁵ hadisi buna işaret etmektedir.

15. Hadisi İmam Beyhakî Şuabu'l İman isimli kitabında Enes'den (*radiyallahu anhum*) rivayet etmiş olup, isnadının zayıf olduğunu söylemiştir. Fakat İmam Sahavi, hadisın Sehl bin Sa'd, Nevas bin Sem'an ve Ebu Musa El-Eş'ari (*radiyallahu anhum*) rivayet edilen şahitleri olduğu için kuvvet kazandığını zikretmiştir. (Mütercim)

لَا يَقْعُدُ قَوْمٌ يَذْكُرُونَ اللَّهَ تَعَالَى إِلَّا حَفَّتْهُمُ
الْمَلَائِكَةُ وَعَشِيَّتُهُمُ الرَّحْمَةُ وَنَزَلَتْ عَلَيْهِمُ
السَّكِينَةُ وَذَكَرَهُمُ اللَّهُ تَعَالَى فِيمَنْ عِنْدَهُ

2- Nebi'nin (*sallallahu aleyhi ve sellem*) şöyle dediği rivayet edilmiştir: “Allah’ı zikrederek oturan hiçbir topluluk yoktur ki melekler onları kuşatmasın, rahmet onları örtmesin, üzerlerine sekinet inmesin ve Allah-u Teâlâ kendi katındakilere onları hatırlatmış olmasın.”¹⁶

3- Muaz (*radiyallahu anhum*) Rasûlullah’a (*sallallahu aleyhi ve sellem*) amellerin hangisinin Allah’a daha sevimli olduğunu sorduğunda kendisine şöyle cevap vermiştir:¹⁷

“Dilin Allah’ın zikrinden ıslak olduğu halde ölmendir.”¹⁸

16. Hadisi İmam Müslim Enes ve Ebu Hureyre’den (*radiyallahu anhum*) rivayet etmiştir.

17. Hadisi İbn-i Hibban “Sahih’inde” rivayet etmiş olup İbn-i Hacer bu hadis hakkında hasen demiştir.

18. Yani Allah’ı öyle zikret ki, dilin devamlı O’nu zikretmekten ötürü zikir ıslaklığını ve tazeliğini ölüm anında bile korusun.

Değişik bazı hadislerde, Nebi'ye (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Allah (*azze ve celle*) katında en faziletli veya en hayırlı veya en sevimli amelin hangisi olduğu sorulduğunda, bazısına vaktinin evvelinde kılınan namaz, bazısına Allah için sevmek ve Allah için buğz etmek, bazısına Allah'a iman etmek, bazısına az da olsa devamlı olan amel, bazısına Kur'an'ı hatmetmek ve hemen ardından tekrar başlamak, bazısına Saf Suresini okumak şeklinde cevap vermişti. Ulema bu hadislerin arasında zahiren görünen çelişkiyi şöyle açıklamışlardır:

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) sahabelelerinin hallerini, temayüllerini, alışkanlıklarını ve kimin, neyi, ne zaman yaparsa kendisi için daha hayırlı ve faziletli olacağını, öncelikle Allah'ın (*azze ve celle*) bildirmesi ve sonra da kendisinin onlarla yaşadığı bazı müşahede ve mülâhazasıyla bildiği için, her kişiye durumu ve konumu itibariyle cevap vermiştir.

Bundan dolayı İbn-i Teymiyye (*rahimehullah*) bu hususta kendisine yöneltilen en faziletli

amelin hangisi olduğu sorusuna: “Bu konuda herkese münasip tafsili bir cevap vermek mümkün değildir” şeklinde yanıt vermiştir.

İmam Nevevî (rahimehullah) zikrin ne olduğunu ve nasıl yapılacağını şu cümleleriyle açıklamıştır: “Zikir kalple de olur, dille de. Bunun en üstünü dille ve kalple olandır. Eğer ikisinden birisi ile yetinilecekse kalple yetinmek daha faziletlidir. Ayrıca kişi, kendisi hakkında riya yapıyor korkusu ile kalple beraber dil ile de zikri terk etmemelidir. Tam tersine kendisi ile Allah’ın vechini kastederek her ikisiyle beraber zikir yapmalıdır...”

Bil ki, zikrin fazileti tesbih,¹⁹ tehlil,²⁰ tahmid,²¹ tekbir²² ve benzeri olan kelâmlarla sınırlı değildir. Bilâkis, itaat ederek Allah için amel eden herkes Allah-u Teâlâ’yı zikretmiş olur. Said bin Cubeyr ve onun dışındaki âlimler de bunu aynen böyle söylemişlerdir.

19. “Sübhanallah” demektir.

20. “La ilâhe illâllah” demektir.

21. “Elhamdülillâh” demektir.

22. “Allah’u Ekber” demektir.

A'ta (*rahimehullah*) demiştir ki: “Zikir meclisleri; helal ve haramın öğretildiği, alış verişin nasıl yapılması gerektiğinin söylendiği, namaz, oruç, nikâh, talak, hac ve benzeri ibadetlerin nasıl yapıldığının öğretildiği yerlerdir.”²³

İmam İbn-i Teymiyye (*rahimehullah*) buna benzer görüşünü şu şekilde açıklamıştır: “bilinen bir durumdur ki ilim öğrenerek ve öğreterek, iyiliği emredip kötülükten sakındırarak Allah’a yaklaştıran, dilin kendisiyle konuştuğu ve kalbin tasavvur ettiği her şey, Allah’ı zikretme kapsamına girer. Bundan dolayı farzları eda ettikten sonra faydalı ilim talebiyle meşgul olan veya fıkıh öğrenerek bir mecliste oturan veya Allah ve Rasûlû’nün fıkıh olarak isimlendirdiği konuları öğreten kimse de, daha öncekinde olduğu gibi Allah’ı zikretmenin en faziletlisini yapan kimse durumundadır.”

23. İmam Nevevî’den (*rahimehullah*) yaptığımız bu alıntı “El-Ezkar” adlı kitabının 10. sayfasında geçmektedir.

KUR'AN'DA DUA'NIN EHEMMİYETİ

Şüphesiz ki dua, müslümanın kendisiyle Allah'a (*azze ve celle*) ibadet ederek yakınlaştığı en büyük boyun eğme amelidir. Dua, dünyada müslümanın kâfirlere karşı kullandığı en büyük silahıdır. Dua, müslümanın kendisiyle Allah-u Teâlâ'ya sığındığı en kuvvetli vesilesidir. Dua, İbrahim'in (*a. s.*) ateşe atılmak üzereyken söylediği "*hasbunallah ve ni'mel vekil*" sözüdür. Dua; sözlerin özü, ibadetin ta kendisidir. Bakalım, Rabbimiz (*azze ve celle*) hayat mektebimiz Kur'an'da dua hakkında ne buyurmaktadır.

قُلْ مَا يَعْجَبُ بِكُمْ رَبِّي لَوْلَا دُعَاؤُكُمْ

1- "De ki: "Eğer duanız olmamış olsaydı Rabbim size ne diye önem verirdi..."

İbn-i Kesir (*rahimehullah*) bu ayetin tefsirinde şu ifadelerle yer vermektedir: "Eğer O'na ibadet etmemiş olsaydınız, size ne önem gösterirdi ne de ehemmiyet verirdi. Zira Allah, (*azze*

ve celle) mahlûkatı ancak O'na ibadet etsinler, Onu birlesinler ve O'nu sabah ve akşam tespih etsinler diye yaratmıştır." İbn-i Kesir'in (*rahimehullah*) yaptığı bu tefsir, "duanız olmasaydı" ifadesini hem ibadet hem de Rabb Teâlâ'ya dua etme olarak anladığını göstermektedir. İbn-i Abbas'ın (*radiyallahu anhum*) ise bu ifadeyi "imanınız olmasaydı" şeklinde tefsir ettiğini görüyoruz ki, selef uleması indinde iman mefhumunun kapsamına dua dâhil bütün ibadet neveleri girmektedir.

Dolayısıyla bu ayetten, dua etmenin Allah katında hakikaten büyük bir öneme haiz olduğunu ve Allah'a (*azze ve celle*) dua etmeyen kimsenin gerçek manada ibadet mükellefiyetini yerine getirmemiş olduğunu anlamaktayız. Zira İbn-i Teymiyye, (*rahimehullah*) duaların en faziletli, en üstün, en yüce, en büyük ve en vacip olanının bir gün içersinde namazlarımızda defalarca tekrar ettiğimiz "bizi dosdoğru yola ilet, kendilerine nimet verdiklerinin yoluna; gazaba uğramışların ve sapmışların yoluna değil" ayetindeki dua

olduğunu söylemiştir.

Sahih olan görüşe göre namaz, imanla şirkin arasını ayıran bir ibadet olduğuna ve namazda okuduğumuz Fatiha ve dolayısıyla bu zikrettiğimiz dua namazın farzlarından hatta bazı âlimlere göre rükünlerinden sayıldığına göre, Allah'a (*azze ve celle*) dua etmek kulluğumuzun vazgeçilmez unsurlarından biri olduğu ortaya çıkarmaktadır.

أَدْعُوا رَبَّكُمْ تَضَرُّعًا وَخُفْيَةً إِنَّهُ لَا يُحِبُّ
الْمُعْتَدِينَ ❁ ...إِنَّ رَحْمَتَ اللَّهِ قَرِيبٌ مِّنَ
الْمُحْسِنِينَ

“Rabbinize yalvara yakara ve gizlice dua edin. Şüphesiz ki O haddi aşanları sevmez. İslah edilmesinden sonra yeryüzünde bozgunculuk çıkarmayın. Ona korkarak ve umarak dua edin.” “...Hakikaten Allah’ın rahmeti ihsan sahibi olanlara yakındır.”

Şeyhu'l İslam İbn-i Teymiyye (*rahimehullah*) bu ayetlere ilişkin şu açıklamalarda bulunmuş-

tur: “Bu iki ayet, duanın iki kısmının adap-
larını içine almaktadır: Boyun eğme ve iste-
me duasını. Zira Kur’an’da dua ifadesi bazen
ibadet, bazen isteme ve bazen de her iki an-
lamda kastedilmektedir. Bu iki mana birbiri-
ni gerektirmektedir.

Muhakkak ki isteme anlamına gelen dua,
dua edene fayda verecek olan şeyi istemek
ve zarar veren şeyin def edilmesini ve kal-
dırılmasını talep etmektir... Her, ibadet an-
lamına gelen dua, isteme manasında olan
duayı gerektirmektedir. Ve her isteme ma-
nasında kullanılan dua lâfzı, ibadet duasını
içermektedir.”

Buna binaen Allah’ın (*azze ve celle*) şu buyru-
ğu, “*Kullarım beni sana sorduklarında be-
nim (onlara) yakın olduğumu (söyle). Bana
dua edenin duasına icabet ederim.*” (**Bakara
186**) duanın her iki kısmını da, almaktadır ve
her ikisiyle de tefsir edilmiştir. Denilmiştir
ki: “*Benden istediğinde ona veririm*” Ve de-
nilmiştir ki: “*Bana ibadet ettiğinde onun ec-
rini veririm.*”

Fakat bu ve yukarıda zikrettiğimiz ayetin, isteme manasına gelen dua anlamında kullanılması daha açıktır.” İbn-i Teymiyye (*rahimehullah*) sözlerinin devamında şu açıklamalarda bulunmuştur.

Hasan El-Basri (*rahimehullah*) demiştir ki: *“Gizli dua etmekle aşikâr dua etmek arasında yetmiş derece fark vardır. Müslümanlar dua etmede çok gayretkeş olurlardı, hâlbuki onlardan hiçbir ses işitilmezdi. Yani onlarla Rabbleri arasında ancak bir fısıldanma olurdu.”*

Çünkü Allah, (*azze ve celle*) *“Rabbinize yalvararak ve gizliden gizliye dua edin”* demekte ve fiilinden razı olduğu salih bir kulu zikrederek, *“Hani o Rabbi’ne gizli olan bir ses tonu ile nida etmişti”* demektedir. Duayı gizli yapmanın sayısız faydaları vardır.

Bunlardan bazıları şunlardır:

1) Bu, iman bakımından daha büyük bir hale delâlet eder. Çünkü gizli dua eden, Allah’ın gizli duayı işittiğini bilir.

2) Bu, edep ve tazim bakımından daha yücedir. Zira kralların huzurunda ses yükseltilmez. Onların karşısında yüksek sesli olmak, nefret edilen bir durumdur. Allah (azze ve celle) için ise en yüce misal verilir. O, gizli sesi duyduğuna göre Onun huzurunda edebe lââyık olan, sesi ancak kısmaktır.

3) Bu; duanın ruhu, özü ve maksadı olan yalvarma ve huşuya daha uygundur.

4) Bu, ihlâsa daha da fazlalık katar...²⁴

SÜNNET-İ SENİYYE'DE DUA VE DUANIN ÖNEMİ

الدُّعَاءُ هُوَ الْعِبَادَةُ

1• “Dua ibadetin ta endisidir.”

24. İbn-i Teymiyye (rahimehullah) duayı gizli yapmanın faydalarını zikretmeye devam etmiştir. Biz ise bu kadar ile yetinmeyi münasip bulmaktayız. Daha fazlasını isteyen “Mecmu’u’l Feteva’nın” tefsir bölümündeki bu ayetin açıklamasına bakabilir. “Bkz. Mecmu’u’l Feteva c.15 s.15”

لَيْسَ شَيْءٌ أَكْرَمُ عَلَى اللَّهِ مِنَ الدُّعَاءِ

2- "Allah katında duadan daha değerli bir şey yoktur." ²⁵

مَنْ لَمْ يَسْأَلِ اللَّهَ يَغْضَبْ عَلَيْهِ

3- "Kim Allah'tan istemezse Allah ona gazap eder." ²⁶

4- "Yeryüzünde herhangi bir dua ile niyazda bulunan hiçbir Müslüman olmasın ki, Allah (azze ve celle) ona istediğini vermemiş olsun veya onun misli olan bir kötülüğü ondan def etmemiş olsun." ²⁷

25. Hadisi Tirmizî ve İbn-i Mace Ebu Hureyre'den (radiyallahu anhum) merfu olarak rivayet etmişlerdir.

26. Hadisi Ahmed bin Hanbel, Tirmizî, İbn-i Mace, Bezzar ve Hâkim rivayet etmiştir.

27. Hadisi Tirmizî ve Hâkim Ubade bin Samit'ten (radiyallahu anhum) rivayet etmişlerdir. Hadis hakkında İbn-i Hacer (radiyallahu anhum) sahih olduğunu söylemiştir.

أَفْضَلُ عِبَادَةِ الدُّعَاءِ

5- "İbadetin en üstünü duadır." ²⁸

"Duanın bu yüksek mertebe ve yüce seviyede olması Allah-u Â'lem başkasında bir araya gelmeyen ibadet nevilerinin, sadece onda toplanması nedeniyledir. Çünkü dua, Allah'a (azze ve celle) yönelerek, O'nu kast ederek, O'ndan umarak ve beklenti içinde olarak, kalbin uyanık olmasını ve Onun katındakine rağbet edip azabından korkmak suretiyle ibadet etmeyi gerektirmektedir."

Dua, hamd ederek, Kelime-i Tevhid'i söyleyerek, Allah'ı (azze ve celle) bütün noksanlıklardan beri ederek, fazl-u keremini talep edip isteyerek, yalvarıp yakararak, istekli bir şekilde dilin dua etmesini gerektirmektedir.

Dua, pişmanlık duyarak Allah-u Teâlâ'nın huzurunda, sekinet ile O'na karşı zillet duy-

28. Hadisi Hâkim rivayet etmiş ve sahih olduğunu söylemiştir. İmam Zehebi'de buna muvaffakiyet göstermiştir.

gusu içinde, bütün güç ve kuvvetten O'na sığınarak, başkasından değil sadece O'ndan yardım isteyerek beden in ibadetini ve duanın içinde bulunmuş olduğu başka ibadet kısımlarını gerektirmektedir.²⁹

29. Şeyh Bekir Ebu Zeyd "Tashihu'd Dua" adlı kitabı s. 17

**CIHAD'LA İLGİLİ ZİKİR
VE DUALAR**

DUANIN KABULÜNDE ETKİLİ OLAN SEBEPLER

Allah'a hamd olsun ki İslam Dini, hayatımızdaki her şeye bir ahlâk koymuştur. Gökler ve yeryüzü boş yere yaratılmadığı gibi insanoğlu da başıboş bırakılmamıştır. Allah *(azze ve celle)* o kadar rahmet sahibidir ki, sadece kitabı indirip bizleri onunla mükellef tutmamış, o kitabı en iyi bir şekilde anlayalım ve hayatımızı onun ile tanzim edelim diye âlemlere rahmet olan ve güzel ahlâkı tamamlayıcı Rasûl/elçi göndermek suretiyle bizlere kolaylıklar ihsan buyurmuştur.

Bu elçi, bizlere ihtiyacımız olan her şeyi, cennete yakınlaştıran ve cehennemden uzaklaştıran bütün amelleri öğretmiş ve böylelikle hayatımızı vahiy ile inşa etmemizi kolaylaştırmıştır.

İşte bu Rasûlü'nün *(sallallahu aleyhi ve sellem)* bizlere öğrettiği ve açıkladığı ahlâklardan birisi de dua adabıdır. Ancak bizim bu tercümemizdeki asıl gayemiz duanın şekli, adabı ve

rukünleri olmadığından, sadece hadislerden anlaşılan duanın kabul edilmesinin sebeplerini özet bir üslûp ile aktarmamız daha münasip olacaktır.

Allah'ın dualarımızı kabul edip icabet etmesine sebep olan haller özetle şunlardır.

1- Dua eden kişi Allah'ı (*azze ve celle*) rububiyet, ulûhiyyet, isim ve sıfatlarında birlemeli; kalbi tevhid ve imanın şubeleriyle dolu olmalıdır.

Allah'ın duaya icabet etmesinin şartı, kulun Rabbi'ne itaat ederek ve masiyetlerden kaçınarak icabet etmesiyle bağlantılıdır.

2- Yapılan dua meşru bir mesele hakkında olmalıdır.

3- Dua eden, amelin sıhhat şartı olan ihlâs ve sünnete tabi olma ilkesini gerçekleştirmiş olmalıdır.

4- Sadece Allah'a yalvara yakara dua etmelidir.

5- Yediği, giydiği, oturduğu ve kazancı

helâl olmalı ve iyiliği emreden kötülükten nehyeden vasıfta olmalıdır.

6- Anne babaya karşı gelmek ve sılayı rahimi kesmek gibi haramları işleyerek ve günahlara bulaşarak nefesine zulmedenlerden olmamalıdır.

7- Acele etmemeli, duaya icabetin geciktirini düşünmemeli ve ümitsizliğe kapılmamalıdır. Çünkü kul, tarifi mümkün olamayacak derecede cömert olan Allah'a dua etmektedir.

8- Duaya, Allah'a (*azze ve celle*) hamd ederek ve Allah'a lâıyk olduğu şekilde senada bulunarak başlamalı ve Nebi ve Rasûllerin sonuncusuna salât ve selâm getirmelidir.

9- Dua eden duasına katî surette icabet edileceğine inanarak dua etmelidir.

10- Dua eden öncelikle kendisinden başlamalıdır.

11- Dua eden ellerini kaldırarak dua etmelidir.

12- Dua eden duanın kabulünde etkili olan bazı zamanları kaçırmamalıdır.

Gecenin son üçte birinde veya iki ka-
met arası, namazlardan sonraki va-
kit, Cuma günü İmam hutbeye çıktığın-
da veya Cuma günü ikindi son vakti gibi. ³⁰

Ebu ENES ³¹

30. Duanın kabulünde etkili olan bu madde, Şeyh Bekir Ebu Zeyd'in telif ettiği "Tashihu'd Dua" adlı kitabından özetleneler aktarılmıştır.

31. 25.02.2011

1- Allah (azze ve celle) şöyle buyurmuştur:

رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَا إِنْ نَسِينَا أَوْ أَخْطَأْنَا رَبَّنَا وَلَا
تَحْمِلْ عَلَيْنَا إِصْرًا كَمَا حَمَلْتَهُ عَلَى الَّذِينَ
مِنْ قَبْلِنَا رَبَّنَا وَلَا تُحَمِّلْنَا مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهِ
وَاعْفُ عَنَّا وَاعْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا أَنْتَ مَوْلَانَا
فَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ

"Ey Rabbimiz! Unutur ve hata ederse bizleri cezalandırma. Ey Rabbimiz! Bizden öncekilere yüklediğin gibi bizlere de ağır yük yükleme. Ey Rabbimiz! Bizlere üstesinden gelemeyeceğimiz sorumlulukları da yükleme. Bizleri affet. Bizleri bağışla. Ve bizlere merhamet et. Bizlerin Mevlâsı sensin. Kâfir topluluk aleyhine bizlere destek ol. (Bakara 286)

2- Allah (azze ve celle) şöyle buyurmuştur:

...رَبِّ انصُرْنِي عَلَى الْقَوْمِ الْمُفْسِدِينَ

“...Ey Rabbimiz! Fesat çıkartan halk üzeri-
ne bizlere yardım et.”³² (Ankebut 30)

اللَّهُمَّ أَعِنَّا عَلَيْهِمْ بِسَبْعِ كَسْبَعِ يُوسُفَ

3- “Ey Allah’ım! Yusuf’un kavmine verdi-
ğin kıtlık gibi bir kıtlıkla, onların aleyhine bize
yardım et.”³³

رَبَّنَا أَعِنَّا وَلَا تُعِنْ عَلَيْنَا، وَأَنْصُرْنَا وَلَا تَنْصُرْ
عَلَيْنَا، وَأَمْكُرْ لَنَا وَلَا تَمْكُرْ عَلَيْنَا ، وَاهْدِنَا
وَيَسِّرِ الْهَدَىٰ إِلَيْنَا، وَأَنْصُرْنَا عَلَىٰ مَنْ بَغَىٰ
عَلَيْنَا

4- “Ey Rabbimiz! Bize yardım et; aleyhimi-
ze yardım etme. Bize destek ol aleyhimize

32. Bu Lut (aleyhisselam) kavmine yaptığı bedduadır. On-
lara nasihat ettiğinde bu nasihate karşı “Eğer doğru
söyleyenlerden isen bize Allah’ın azabını getir” diyerek
büyüklendiklerinden dolayı bu bedduayı yapmıştır.

33. İbn Mes’ud’dan (radiyallahu anhum) rivayetle, İmam
Buharî Sahih’inde istiska babında tekil ifade şekliyle
yani... “Bana yardım et” rivayetiyle nakletmiştir.

destek olma. Bizim için tuzak kur aleyhimize tuzak kurma. Bizi hidayete ilet ve bize hidayeti kolaylaştır. Bize zulmedenlere karşı bize yardım et.”³⁴

اَللّٰهُمَّ مُنْزِلَ الْكِتَابِ ، {مُجْرِيَ السَّحَابِ}
 سَرِيْعَ اِحْسَابِ هَا زِمِ الْاَحْزَابِ ، اَللّٰهُمَّ اِهْزِمِ
 الْاَحْزَابَ اَللّٰهُمَّ اِهْزِمْهُمْ وَزَلْزِلْهُمْ وَاَنْصُرْنَا
 عَلَيْهِمْ

5- “Ey kitabı indiren, bulutları akıtan, hesabı hızlı olan (İslam karşıtı) toplulukları yenilgiye uğratan Allah’ım! Allah’ım, o grupları hezimeteye uğrat. Ey Allah’ım! Onları bozguna uğrat ve sars ve onların aleyhine bize yardım et.”³⁵

34. Hadis; Ebu Davud, Tirmizî ve İbn-i Mace’de isnadı sahih olarak geçmektedir.

35. Hadisin aslı Buhari’de geçmektedir. Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem) bu duayı Hendek savaşında yapmıştır.

اللَّهُمَّ انصُرْنَا عَلَى مَنْ يَظْلِمُنَا، وَخُذْ مِنْهُ
بِثَأْرِنَا

6- “Allah’ım! Bize zulmedene karşı bize yardım et ve onlardan öcümüzü al.”³⁶

اللَّهُمَّ انصُرْنَا عَلَى عَدُوِّنَا ، وَارِنَا فِيهِمْ ثَأْرِنَا

7- “Allah’ım! Düşmanımıza karşı bize destek ol ve onlardan alacağımız intikamımızı bize göster.”³⁷

اللَّهُمَّ قَاتِلِ الْكُفْرَةَ الَّذِينَ يَصُدُّونَ عَنْ
سَبِيلِكَ ، وَ يَكْذِبُونَ رُسُلَكَ ، وَ لَا يُؤْمِنُونَ
بِوَعْدِكَ ، اللَّهُمَّ خَالِفْ بَيْنَ كَلِمَتِهِمْ ، وَ أَلْقِ
فِي قُلُوبِهِمُ الرُّعْبَ ، وَ اجْعَلْ عَلَيْهِمْ رِجْزَكَ

36. Tirmizî, Sünen adlı eserinde “hasen isnad ile Ebu Hureyre (radiyallahu anhum) rivayet etmiştir.

37. Ebu Hureyre’den (radiyallahu anhum) rivayet edilen bu hadisi, İmam Buharî “Edebu’l Mufred’inde” İmam Hâkim ise, “Müstedrek” adlı eserinde sahih olarak kabul etmiştir.

وَعَذَابِكَ إِلَهَ لِحَقِّ ، أَللَّهُمَّ قَاتِلِ الْكُفْرَةَ
الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابِ

8- “Allah’ım! Senin yolundan(insanla-
rı) alıkoyan, Rasûllerini yalanlayan, vaa-dine
inanmayan kâfirleri katlet. Allah’ım, onların
birlikteliklerini darmadağın et. Kalplerine
korku koy. Ey Hak olan İlâh! Cezanı ve aza-
bını onlar üzerine indir. Allah’ım! Kitap ehli
kâfirleri de katlet.”

أَللَّهُمَّ إِنَّا نَعُوذُ بِكَ مِنْ غَلْبَةِ الدِّينِ، وَغَلْبَةِ
العَدُوِّ، وَشِمَاتَةِ الأَعْدَاءِ

9- “Allah’ım! Borcun (üzerimize) galip gel-
mesinden, düşmanın bizlere üstünlük sağ-
lamasından ve düşmanlara alay konusu ol-
maktan sana sığınırız.”³⁸

38. Hadisi; Ahmed bin Hanbel ve İmam Nesâi, Abdullah bin Amr’dan (*radiyallahu anhum*) sahih sened ile rivayet etmişlerdir.

اَللّٰهُمَّ اِنِّيْ اَعُوْذُ بِكَ اَنْ اَمُوْتَ فِيْ سَبِيْلِكَ
مُدْبِرًا

10- "Allah'ım! Senin yolunda kaçarak ölmekten sana sığınırım." ³⁹

DÜŞMANLA KARŞILAŞMA ESNASINDA SÖYLENECEK ZİKİR

Ebu Derda (*radiyallahu anhum*) der ki: "Biz ancak amellerimizle savaşıyoruz." (*Buharî*) Mücahidler günahlarından Rabbleri'ne tövbe ederler. Zira hezimet ve firarın en büyük sebebi günahlardır.

Allah (*azze ve celle*) şöyle buyurmuştur.

اِنَّ الَّذِيْنَ تَوَلَّوْا مِنْكُمْ يَوْمَ التَّقْيِ الْجَمْعَانِ
اِنَّمَا اسْتَزَلَّهُمُ الشَّيْطَانُ بِبَعْضِ مَا كَسَبُوْا
وَلَقَدْ عَفَا اللّٰهُ عَنْهُمْ اِنَّ اللّٰهَ غَفُوْرٌ حَلِيْمٌ

39. Hadisi; Ebu Davud, Nesâi, İmam Ahmed, Ebu Yusr'dan (*radiyallahu anhum*) sahih sened ile rivayet etmişlerdir.

“İki toplumun karşılaştığı gün, içinizden yüz çevirip gidenler var ya, şeytan onların kazandıkları bazı şeylerden dolayı ayaklarını kaydırmak istedi. Ama yine de Allah onları affetti. Kuşkusuz Allah çok bağışlayandır, halim(çok yumuşak)dir.” (Âl-i İmran 155)

Allah (azze ve celle) şöyle buyurmuştur.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا لَقِيتُمْ فِئَةً فَاثْبُتُوا
وَادْكُرُوا اللَّهَ كَثِيرًا لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ

“Ey iman edenler! (Düşman) ordusu ile karşılaştığınızda sebat edin ve Allah’ı çokça zikredin ki; felâha kavuşasınız.” (Enfal 45)

Allah (azze ve celle) şöyle buyurmuştur:

رَبَّنَا أَفْرِغْ عَلَيْنَا صَبْرًا وَثَبِّتْ أَقْدَامَنَا وَانصُرْنَا
عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ

“Ey Rabbimiz! Üzerimize sabır yağdır, ayaklarımıza sebat ver ve kâfir topluluk üzerine bize yardım et.” (Bakara 250)

Allah (azze ve celle) şöyle buyurmuştur:

رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَإِسْرَافَنَا فِي أَمْرِنَا وَثَبِّتْ
أَقْدَامَنَا وَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ

“Ey Rabbimiz! Günahlarımızı ve işlerimizdeki haddi aşmayı bağışla, ayaklarımızı sabit kıl ve kâfir topluk aleyhine bize destek ol” (Âl-i İmran 147)

DÜŞMANDAN KORKUTULDUĞUNDA KİŞİNİN SÖYLEYECEĞİ ZİKİR

Allah (azze ve celle) şöyle buyurmuştur:

حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ

“Allah bize yeter. O, ne güzel Vekil'dir.” (Âl-i İmran 173)

Ayrıca kişi, Allah'a (azze ve celle) boyun eğişini ve O'ndan hissettiği korkuyu kalbinde hazır eder.

Allah (azze ve celle) şöyle buyurmaktadır:

إِنَّمَا ذَلِكُمُ الشَّيْطَانُ يُخَوِّفُ أَوْلِيَاءَهُ فَلَا
تَخَافُوهُمْ وَخَافُونَ إِيَّانَا كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ

“Ancak ve ancak bu şeytan, kendi dostlarını korkutur. O halde iman etmiş iseniz benden korkun.” (Âl-i İmran 175)

DÜŞMANIN KENDİSİNE TUZAK KURDUĞU KİMSENİN SÖYLEYECEĞİ SÖZ

Allah (azze ve celle) şöyle buyurmuştur:

وَأَفْوِضْ أَمْرِي إِلَى اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ

“Durumumu Allah’a bırakıyorum, şüphesiz Allah, kulları(nı) görendir.” (Mü’min 44)

DÜŞMANIN KENDİSİNİ ÖLDÜRMEK İÇİN YAKALAMAK İSTEDİĞİ KİMSENİN SÖYLEYECEĞİ DUA

Allah (*azze ve celle*) şöyle buyurmuştur:

قَالَ رَبِّ نَجِّنِي مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ

“Rabbim! Zâlim topluluktan beni kurtar.”
(Kasas 21)

YOLUNU ŞAŞIRAN KİMSENİN OKUYACAĞI ZİKİR

Allah (*azze ve celle*) şöyle buyurmuştur:

عَسَى رَبِّي أَنْ يَهْدِيَنِي سَوَاءَ السَّبِيلِ

“Umulur ki Rabbim, beni doğru olan yola
iletir.” (Kasas 22)

NUSRETİN GECİKTİĞİNİ GÖRDÜKLERİNDE VE DÜŞMAN SAYISI ÇOK MÜSLÜMANLARIN ADEDİ AZ OLUĞUNDA YAPILACAK DUA

1- Allah (*azze ve celle*) şöyle buyurmuştur:

رَبِّ اِنِّي مَغْلُوبٌ فَاَنْتَصِرْ

“Rabbim ben mağlûbum artık intikam al”
(*Kamer 10*)

2- Müslümanların bazıları kâfirlerin sayı ve kuvvetlerinin fazlalığından korktuklarında ilim ve iman ehli kimseler onlara, Aziz ve Celil olan Allah'ın şu sözünü hatırlatmışlardır:

كَمْ مِنْ فِئَةٍ قَلِيلَةٍ غَلَبَتْ فِئَةً كَثِيرَةً بِإِذْنِ
اللَّهِ وَاللَّهُ مَعَ الصَّابِرِينَ

“Allah'ın izniyle nice az bir topluluk, çok sayıda ki birliklere üstün gelmiştir. Allah sabredenlerle beraberdir” (*Bakara 249*)

3- Allah (azze ve celle) şöyle buyurmuştur:

مَتَى نَصْرُ اللَّهِ أَلَا إِنَّ نَصْرَ اللَّهِ قَرِيبٌ

“Dikkat edin ki; gerçekten Allah’ın yardımı yakındır.” (Bakara214)

KÜFFAR BİRLİKLERİ GÖRÜLDÜĞÜNDE SÖYLENECEK SÖZ

Allah (azze ve celle) şöyle buyurmuştur:

هَذَا مَا وَعَدَنَا اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَصَدَقَ اللَّهُ
وَرَسُولُهُ وَمَا زَادَهُمْ إِلَّا إِيمَانًا

“İşte bu, Allah ve Rasûl’ünün bize vaat ettiği şeydir. Allah ve Rasûlü doğru söylemiştir.” (Ahzab 22)

Böylelikle Müslümanların Allah’a (azze ve celle) iman ve teslimiyetleri artar. Sebat ederler, çokça Allah’ı zikrederler, sabrederler ve sabırda yarışır. Hakikaten yardım sabırla beraberdir.

MÜSLÜMANLAR GECE BASKINI YEDİKLERİNDE SÖYLEYECEKLERİ PAROLA

حَم , لَا يُنْصَرُونَ

"Ha Miiim, Onlara destek olunmayacak." ⁴⁰

KÜFFAR ORDUSU BİR BELDEYE MUSALLAT ODUĞUNDA VE MÜSLÜMANLARDA BU KONUDA ZAYIF KALDIKLARI ZAMAN OKUNACAK DUA

Allah (azze ve celle) şöyle buyurmuştur:

...تَوَكَّلْنَا رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً لِّلْقَوْمِ الظَّالِمِينَ

40. Hadisin aslı İbn-i Ebi Şeybe'nin Musannefin de şöyle geçmektedir: "Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem) hendek günü Ebu Süfyan'ın kendilerine gece saldırısı düzenleyeceğinden endişe ettiğinde "Gece baskını yaparsa parolanız: "Ha Miiim Allah'ım, Onlara destek olunmayacak." demiştir." Ayrıca hadisi; İmam Ahmed bin Hanbel İmam Hâkim sahih isnad ile rivayet etmişlerdir.

﴿ وَنَجِّنَا بِرَحْمَتِكَ مِنَ الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴾

“...Sadece Allah'a dayanıp güvendik. Rab-bimiz bizleri zâlim topluluk için fitne konusu yapma ve rahmetinle bizleri kâfir topluluk-tan kurtar.” (Yunus 85,86)

Ayrıca böyle bir halle karşılaşan kimseler, Allah için namaz, ibadet ve ihlâslarını artırmalıdır.

SAVAŞ ESNASINDA VE ALLAH'TAN YARDIM DİLEME ANINDA SÖYLENECEK ZİKİR

اللَّهُمَّ أَنْتَ عَضُدُنَا، وَأَنْتَ نَصِيرُنَا، بِكَ نَجُودُ
وَبِكَ نَصُودُ وَبِكَ نُقَاتِلُ

“Allah'ım! Dayanağımız sensin, yardım-cımız sensin, Seninle düşmanın tuzaklarını savarız. Seninle hamle yaparız ve Senin yar-dımınla savaşıyoruz”⁴¹

41. Hadisi; Tirmizî, Ebu Davud, Nesâi Enes bin Malik'den

MÜSLÜMAN ORDUSU FAZLA OLDUĞUNDA, ÇOK OLMALARININ KENDİLERİNİ ŞİMARTMAMASI İÇİN SÖYLENECEK SÖZ

اَللّٰهُمَّ بِكَ اُقَاتِلْ وَبِكَ اُحَاوِلْ وَبِكَ اَصَاوِلْ لَا
حَوْلَا وَ لَا قُوَّةَ اِلَّا بِاللّٰهِ

Allah'ım! Senin ile düşmana karşı savaşır, seninle tuzak kurarak düşmanın peşine düşer, senin ile hamle yaparız. Güç ve kuvvet ancak sendendir. ⁴²

(radiyallahu anhum) rivayet etmişlerdir. Rivayetin lâfzı Ebu Davud'a aittir. Tirmizî hadisin "hasen ğarib" olduğunu söylerken, İbn-i Hibban ve Ebu Avane ise, sahih olduğunu ifade etmişlerdir.

42. Hadisi; İmam Ahmed, İbn-i Hibban, Tirmizî ve Darimî, Suheyb'den *(radiyallahu anhum)* rivayet etmişlerdir.

KORKU ANINDA VEYA KÜFFARIN ŞERRİ YAKINLAŞTIĞINDA SÖYLENECEK SÖZ

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ

“Allah tan başka ilâh yoktur.” (Buharî, Müslim)

BİR TOPLULUKTAN KORKANIN YAPACAĞI ZİKİR

اللَّهُمَّ إِنَّا نَجْعَلُكَ فِي نُحُورِ حِمِّمْ وَنَعُوذُ بِكَ
مِنْ شُرُورِهِمْ

Allah'ım! Seni onların karşısına⁴³ koyar, şerlerinden sana sığınırız. Allah'ım! Dilediğin gibi onlara karşı bize yeterli ol.⁴⁴

43. Hadis şerhlerinde bu ifade şöyle izah edilmiştir: “Allah'ım, bizleri müdafaa etmen ve bizimle onların arasına girmen ile bizleri koruman için senin onların karşısında olmanı istiyoruz.” (Mütercim)

44. Hadisi; İmam Müslim Sahih'inde Suheyb (radiyallahu anhum) rivayet etmiştir.

MÜSLÜMANLARIN KİTAPLARINI YIRTTIKLARINDA VEYA TEKEBBÜR ETTİKLERİNDE KÂFİRLERE YAPILACAK BEDDUA

اَللّٰهُمَّ مَزِّقْهُمْ كُلَّ مُمَزَّقٍ

“Allah’ım, onları paramparça et.”⁴⁵

KÂFİRLER MÜSLÜMANLARI ALLAH’A İTAATTEN ALIKOYDUKLARINDA SÖYLENECEK DUA

مَلَأَ اللَّهُ بُيُوتَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ نَارًا

“Allah onların evlerini ve kabirlerini ateşle
doldursun.”⁴⁶

45. Hadis Buharî Sahih’inde (*radıyallahu anhum*) rivayet etmiştir.

46. Hadis Buharî ve Müslim’de Ali’den (*radıyallahu anhum*) rivayet edilmiştir.

KÂFİRLERİN BELDELERİNE GİRME ANINDA VE ONLARA SALDIRI ESNASINDA SÖYLENECEK ZİKİR

اللَّهُ أَكْبَرُ خَرِبَتْ خَيْبَرُ إِنَّ إِذَا نَزَلْنَا بِسَا حَةٍ
قَوْمٍ فَسَاءَ صَبَاحُ الْمُنْذَرِينَ

“Allah’u Ekber! Hayber⁴⁷ harap oldu, şüphesiz ki; biz bir kavmin sahasına indiğimizde (geldiğimizde) uyarılanların sabahı ne kötü olur”⁴⁸ (Eller kaldırılarak, bu dua üç defa söylenir.)

47. Kişi, Hayber ismi yerine saldırmayı düşündüğü belde-nin ismini söyler.

48. Hadisi Buharî ve Müslim Enes’den (radiyallahu anhum) rivayet etmiştir.

MÜSLÜMANLARA SÖVÜP EZİYET EDENLERE YAPILACAK BEDDUA

اللَّهُمَّ سَلِّطْ عَلَيْهِ كَلْبًا مِنْ كِلَابِكَ

1- Allah'ım, saldırgan⁴⁹ hayvanlarından bir hayvanı onun üzerine musallat et.⁵⁰

اللَّهُمَّ عَلَيَّكَ بِالْكَافِرِينَ اللَّهُمَّ عَلَيَّكَ بِفُلَانٍ
وَفُلَانٍ مِنْهُمْ

2- Allah'ım! Kâfirleri sana havale ediyorum. Allah'ım! Onlardan (özel isimlerini söyleyerek) falan ve falanı da sana havale ediyorum.⁵¹ (Üç defa)

49. Hadiste geçen "kelp" lafzını saldırgan diye tercüme etmemizin nedeni, hadis şerhlerinde bu mana verildiği ve ayrıca Nebi'nin (*sallallahu aleyhi ve sellem*) bu hadisle "kendisine beddua ettiği Ebu Leheb'in oğlu Utbe'yi parçalayan köpek değil bir aslan olduğu içindir."

50. Hadisi Hâkim Mütedrek'inde Haris bin Ebi Usame kanalıyla rivayet etmiş olup hadisin sahih olduğunu, İbn-i Hacer (*rahimehullah*) ise hasen olduğunu söylemiştir.

51. Hadisi Buharî ve Müslim İbn-i Mesud'dan (*radiyallahu anhum*) rivayet etmişlerdir.

KÂFİRLER, İLÂHLARI VE DÜNYALARIYLA ÖVÜNDÜKLERİNDE SÖYLENECEK SÖZ

اللَّهُ أَعْلَىٰ وَأَجَلُّ ٱللَّهُ مَوْلَانَا وَلَا مَوْلَىٰ لَكُمْ

“Allah daha yüce ve daha uludur. Allah bizim Mevlâmız’dır. Sizin ise mevlanız yoktur.”

52

İHLÂS İLE ALLAH’TAN ŞAHADETİ İSTEMEK

ٱللَّهُمَّ ٱرْزُقْنِي شَهَادَةً فِي سَبِيلِكَ

*“Allah’ım! Beni yolunda şahadet ile rızıklandır.”*⁵³

52. Hadisi Buhari, Bera bin Azib’den (*radıyallahu anhum*) rivayet etmiştir.

53. Hadis bu lafızla Buhari’de Ömer’in (*radıyallahu anhum*) duası olarak geçmektedir.

DÜŞMANLA KARŞI KARŞIYA GELİNDİĞİNDE ALLAH'TAN YARDIM İSTEMEK

Allah (*azze ve celle*) şöyle buyurmuştur:

إِذْ تَسْتَغِيثُونَ رَبَّكُمْ فَاسْتَجَابَ لَكُمْ أَنِّي
مُمِدُّكُمْ بِالْفِ مِنْ الْمَلَائِكَةِ مُرْدِفِينَ

1- “(Hatırlayın!) Rabbinizden yardım istediğiniz anı, O da hemen, “şüphesiz ben meleklerden bin tane ile size yardımda buluna-
cağım”(diyerek) icabet etmişti” (Enfal 9)

اللَّهُمَّ آتِنَا مَا وَعَدْتَنَا، اللَّهُمَّ أَنْزِلْنَا مَا
وَعَدْتَنَا، اللَّهُمَّ إِنَّ تَهْلِكَ هَذِهِ الْعِصَابَةُ مِنْ
أَهْلِ الْإِسْلَامِ لَا تُعْبَدُ فِي الْأَرْضِ

2- Allah'ım! Vaat ettiğini bize ver. Allah'ım!
Bize vaat ettiğin şeyi yerine getir. Allah'ım!
İslam ehlinde şu topluluk helâk olursa, yer-

yüzünde⁵⁴ (artık sana) ibadet edilmez. (Bu dua, eller kaldırılarak ve kıbleye yönelerek yapılır.) (Müslim)

MÜSLÜMANLAR, ŞEHİRLERİ MUHASARA ETTİĞİ ANDA VE DÜŞMAN KALELERİNİ YAKMA ZAMANINDA SÖYLENECEK SÖZ

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَ اللَّهُ أَكْبَرُ

“Allah’tan başka ilah yoktur ve Allah en büyüktür.”⁵⁵

54. Bu duayı Rasûlullah, (sallallahu aleyhi ve sellem) Bedir savaşı öncesi söylemiştir. Şu an ise bu duayı yapan, kendi bölgesini ve savaştığı toprakları kastetmesi gerekir.

55. İmam Müslim Ebu Hureyre’den (radiyallahu anhum) rivayet etmiştir.

MÜSLÜMANLARDAN BAZISI ESARETE VE İŞKENCEYE MARUZ KALDIĞINDA YAPILACAK DUA

اَللّٰهُمَّ اَنْجِ فُلَانَ بِنِ فُلَانٍ اَللّٰهُمَّ اَنْجِ
اَلْمُسْتَضْعَفِيْنَ مِنْ اُمُوْ مِئِيْنَ اَللّٰهُمَّ اَشْدُدْ
وَطْاَتَكَ عَلٰى الْكٰفِرِيْنَ اَللّٰهُمَّ اجْعَلْهَا عَلَيْهِمْ
سِنِيْنَ كَسِنِيْ يُوْسُفَ

“Allah’ım, (mustazaflara isimleriyle dua eder) filân oğlu falanı kurtar. Allah’ım, mü’minlerden mustazafları kurtar. Allah’ım! Kâfirlere göndereceğin azabı şiddetlendir. (Kâfirlerin hangi halktan olduklarını da söyler) Allah’ım! Onlara Yusuf’un kavmine verdiğin kıtlık gibi bir kıtlık ver.”⁵⁶

56. İmam Buharî Sahihî’nde Ebu Hureyre’den (radiyallahu anhum) rivayet etmiştir.

FETİH'TEN SONRA ALLAH'A ÖVGÜDE BULUNMAK

Allah (*azze ve celle*) şöyle buyurmuştur:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ
إِذْ جَاءَتْكُمْ جُنُودٌ فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا
وَجُنُودًا لَمْ تَرَوْهَا وَكَانَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ
بَصِيرًا

*“Ey iman edenler! Allah’ın üzerinizdeki ni-
metini hatırlayın. Hani ordular üzerinize gel-
mişti de biz de üzerlerine bir rüzgâr ve sizin
görmediğiniz askerler göndermiştik. Allah
yaptıklarınızı çok iyi görendir.” (Ahzab 9)*

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ
عَلَيْكُمْ إِذْ هَمَّ قَوْمٌ أَنْ يَبْسُطُوا إِلَيْكُمْ
أَيْدِيَهُمْ فَكَفَّ أَيْدِيَهُمْ عَنْكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ
وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ

*“Ey iman edenler! Allah’ın üzerinizdeki ni-
metini hatırlayın! Hani bir kavim, ellerini size
uzatmaya niyetlenmişti de Allah ellerini siz-
den çekmişti. Allah’tan korkun ve mü’minler
sadece Allah’a dayanıp güvensinler.” (Maide
11)*

Rasûlullah’tan (*sallallahu aleyhi ve sellem*) şöyle
dediği rivayet edilmiştir:

*“Allah’tan başka ilâh yoktur. Askerini aziz
kıldı, kuluna yardım etti, tek başına bütün
ordulara galip geldi, O’ndan sonra hiçbir şey
baki değildir.”⁵⁷*

57. Hadis; Buhari ve Müslim’de, Ebu Hureyre’den (*radıyalla-
hu anhum*) rivayet edilerek nakledilmiştir.

إِنَّ اللَّهَ قَدَكْفَى وَأَحْسَنَ

“Şüphesiz Allah kâfi gelmiş ve güzel yapmıştır.”⁵⁸

SAVAŞTAN SONRA AZİZ VE CELİL ALLAH'A SENADA BULUNMAK

اللَّهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ كُلُّهُ اللَّهُمَّ لَا قَابِضَ لِمَا
بَسِطْتَ وَلَا بَاسِطَ لِمَا قَبَضْتَ وَلَا هَادِيَ لِمَا
أَضَلْتَ وَلَا مُعْطِيَ لِمَا مَنَعْتَ وَلَا مَانِعَ لِمَا
أَعْطَيْتَ وَلَا مُقَرَّبَ لِمَا بَاعَدْتَ وَلَا مُبَاعِدَ
لِمَا قَرَّبْتَ اللَّهُمَّ أَبْسُطْ عَلَيْنَا مِنْ بَرَكَاتِكَ
وَرَحْمَتِكَ وَفَضْلِكَ وَرِزْقِكَ ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ
النَّعِيمَ الْمُقِيمَ الَّذِي لَا يَحُولُ وَلَا يَزُولُ

58. Hadisi; İmam Müslim Sahih'inde Enes'den (radiyallahu anhum) rivayet ederek aktarmıştır.

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ النَّعِيمَ يَوْمَ الْعَيْلَةِ وَالْأَمْنَ
يَوْمَ الْخَوْفِ اللَّهُمَّ عَائِدٌ مِنْ شَرِّمَا أُعْطَيْتَنَا
وَمِنْ شَرِّمَا مَنَعْتَ ، اللَّهُمَّ حَبِّبْ إِلَيْنَا
الْإِيمَانَ وَزَيِّنْهُ فِي قُلُوبِنَا وَكَرِّهْ إِلَيْنَا الْكُفْرَ
الْفُسُوقَ وَالْهُسُوقَ وَاجْعَلْنَا مِنَ الرَّاشِدِينَ
اللَّهُمَّ تَوَفَّ نَا مُسْلِمِينَ وَأَحِينَا مُسْلِمِينَ ح
وَأَلْحِقْنَا بِالصَّالِحِينَ غَيْرَ خَزَايَا وَ لَا مَفْتُونِينَ
، اللَّهُمَّ قَاتِلِ الْكُفْرَةَ الَّذِينَ يُكْذِبُونَ رُسُلَكَ
وَيَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِكَ وَاجْعَلْ عَلَيْهِمْ رِجْزَكَ
وَعَذَابَكَ ، اللَّهُمَّ قَاتِلِ الْكُفْرَةَ الَّذِينَ أُوتُوا
الْكِتَابَ إِلَهَ الْحَقِّ

“Allah’ım! Hamdın tamamı sana özgüdür. Allah’ım! Senin yakaladığını bırakacak, bıraktığını da tutacak kimse yoktur. Senin hidayete eriştirdiğini saptıracak, saptırdığını hidayete ulaştıracak, engellediğini verecek, verdiğini engelleyecek, uzaklaştırdığını yakınlaştıracak, yakınlaştırdığını uzaklaştıracak hiçbir güç ve kuvvet yoktur. Allah’ım! Bereketlerinden, rahmetinden, fazlından ve rızkından bizlere genişlet.

Allah’ım! Hakikaten ben, gitmeyecek ve zail olmayacak sürekli olan nimetini senden istiyorum. Allah’ım! Şüphesiz ki ben, açlık gününde nimetini; korku gününde ise senden eman istiyorum. Allah’ım! Muhakkak ki ben, verdiğinin ve engellediğinin şerrinden sana sığınyorum. Allah’ım! İmanı bize sevdire ve kalplerimizde onu süsle. Bizlere küfrü, fasıklığı ve asiliği çirkin göster ve bizleri akılselikle davrananlardan kıl. Allah’ım! Bizleri Müslümanlar olarak canını al, Müslümanlar olarak yaşat ve bizleri rezil olmadan, fitnelere uğrayanlardan olmadan salihlere ka-

*vuştur. Allah'ım! Rasûllerini yalanlayan, yolumdan alıkoyan, kâfirleri kahr-u perişan et. Onların üzerine cezanı ve azabını indir. Allah'ım! Kitap sahipleri kâfirleri de katlet. Ey İlâh el Hak”*⁵⁹

ATI VE BİNEĞİ ÜZERİNDE SABİT DURAMAYAN KİMSEYE OKUNACAK DUA

اللَّهُمَّ ثَبِّتْهُ ، وَ اجْعَلْهُ هَادِيًا مَهْدِيًّا

*“Allah'ım! Onu sabit kıl ve doğruya kavuşan ve ulaştıranlardan eyle.”*⁶⁰

59. Hadisi; Ahmed bin Hanbel “Müsned'inde”, İmam Buharî “Edebul Mufred'inde”, İmam Nesâî “Sünen-i Kubrasın'da” Ubeyd bin Rufa da babasından sahih bir isnad ile rivayet etmişlerdir.

60. Hadis; Buharî ve Müslim'de geçmektedir.

İMAMIN ORDU KUMANDANINA VASİYETİ

İmam, ordu emirine Allah'tan *(azze ve celle)* korkmasını, beraberindekilere de hayrı tavsiye eder ve sözlerine şöyle devam eder:

“Allah'ın ismiyle, Allah yolunda savaşın. Allah'ı inkâr edenleri öldürün. Savaşın; gûlul ⁶¹ yapmayın, ahdinizi bozmayın, müste ⁶² yapmayın, çocuk öldürmeyin, müşriklerden olan düşmanlarınızla karşılaştığınızda onları üç şeye çağırın onlardan hangisine icabet ederlerse, bunu onlardan kabul edin ve elinizi onlardan çekin. Sonra onları İslam'a davet edin. Eğer icabet ederlerse kabul edin ve elinizi onlardan çekin. Daha sonra (onları) kendi memleketlerinden (çıkarak) muhacirlerin diyarında kalmaya davet edin ve eğer bunu yaparlarsa muhacirlerin yararına olan şeylerin onlara da sağlanacağını ve muhacirlerin aleyhine olan durumların onlar için-

61. Elde edilen ganimet malından hırsızlık yapmaktır.

62. Düşman ordusundaki askerlerin kulaklarını burunlarını kesmektir.

de geçerli olacağını onlara haber verin. Şayet kendi memleketlerinden ayrılmayı kabul etmezler ise onların Müslümanlardan be-devî olanların hali gibi bir durumda olduklarını, mü'minler üzerine geçerli olan Allah'ın hükmünün onlar için de geçerli olacağını, Müslümanlarla beraber cihada katılmaları müstesna ganimet ve fe'y'den ⁶³ herhangi bir haklarının olmadığını onlara haber verin.

Eğer bu anlatılanları kabul etmezler ise, onlardan cizye ⁶⁴ isteyin, şayet buna olumsuz cevap verirlerse, kabul edin ve ellerinizi onların üzerinden çekin. Eğer kabul etmezler ise Allah'tan yardım dileyin ve onlarla savaşın. Herhangi bir kale ehlini muhasara

63. Fe'y, savaşız herhangi bir binek hazırlayıp yürütmeden kâfirlerin mallarından kazanılan eşyalardır. Ganimetle arasındaki fark; ganimet savaş varken zorla alınan kâfir mallarıdır. Fe'y ise savaşız ve binek hazırlığı olmadan elde edilen mallardır. Ganimet beşte bir taksimatına tabidir fe'y ise bu taksimata tabi değildir. (Mütercim)

64. Cizye, mürtedlerin dışındaki kâfirlerden Müslümanların sultanı altında olmak şartıyla alınan belirli bir miktar paradır.

ettiğinde ve senden Allah'ın zimmetini⁶⁵ ve Nebisinin zimmetini talep ettiklerinde Allah'ın ve Nebi'sinin zimmetini onlara verme, ancak kendinin ve arkadaşlarının zimmetini verebilirsin. Çünkü sizin kendi zimmetlerinizi ve arkadaşlarınızın zimmetlerini bozmanız Allah'ın zimmetini ve Rasûlü'nün zimmetini bozmanızdan daha ehvendir.

Bir kale ehlini kuşattığında, senin onları Allah'ın hükmü üzerine indirmeni isterlerse, onları Allah'ın hükmü üzerine indirme, fakat kendi hükmün üzerine indir,⁶⁶ çünkü

65. Hadis şerhlerinde bu ifade şu şekilde açıklanmıştır. "yani Allah ve Rasûlü'nün ahit ve emanını sizden isterlerse bunu onlara verme..."(Mütercim)

66. İlk bakışta bu hadisi anlamak zor olabilir. Yani emir sahibi, nasıl Allah'ın hükmüyle değil de kendi hükmüyle hüküm verecektir. Ancak meseleye şöyle yaklaştığımızda İnşallah çözümü kolay olacaktır: Şöyle ki; İslam'da bazı konular vardır, ulema bu konularda elinde var olan ilim ve irfan ile çalışıp çaba sarf ederek içtihatla bulunur, hakka en doğru ve tercihe en şayan olan görüşe ulaşmaya gayret ederler. Ve bunun sonucunda biz ehli sünnet tâbileri "*eğer isabet etmiş ise iki ecir hata etmiş ise bir ecir almıştır*" diyerek Rasûlümüz'ün (*sallallahu aleyhi ve sellem*) sahih kaynaklarda

sen kesin olarak onlar hakkındaki Allah'ın hükmünü bilememektesin.⁶⁷

geçen hadisiyle amel etmiş oluruz. Şuna inanırız ki; konu hakkındaki Allah'ın indinde hak olan görüş bir tanedir. Ama bunu Allah'tan başka kimse bilemez (Ancak O'nun bildirmesiyle Rasûlü müstesnadır.) Dolayısıyla hadiste anlatılmak istenen de budur. Zira, emir sahibi konumu ve vasfı ne olursa olsun, hadiste bahse konu olan muhasara edilmiş kale ehli hakkında İslam'da var olan esirlerle ilgili hükümlerden kendi içtihadına münasip bir hükümle hüküm verecektir. Meselâ, eli silah tutan bütün akıl baliğ olanların öldürülmesi veya fidye karşılığı serbest bırakılmaları veya minnet edilmeleri (karşılıksız serbest bırakılmaları) veya esir takasında bulunularak serbest bırakılmaları gibi. Fakat emir sahibi bunlardan bir tanesiyle hükmettiğinde, kimse diyemez ki, Allah'ın bu kale ehli hakkında irade ettiği hüküm bu hükümdür. (Mütercim)

67. İmam Müslim, Sahihî'nde Bureyde bin Husayb'dan (*radıyallahu anhum*) rivayet etmiştir.

MÜCAHİDLERİN NEŞİT OLARAK SÖYLEDİKLERİ SÖZLER

..... اللَّهُمَّ لَوْلَا أَنْتَ مَا اهْتَدَيْنَا

وَلَا تَصَدَّقْنَا وَلَا صَلِّينَا

..... فَأَنْزِلْنَا سَكِينَةً عَلَيْنَا

وَتَبِّتْ أَلْقَدَمَ إِنْ لَا قَيْنَا

إِنَّ الْأَعْدَاءَ قَدْ بَغَوْا عَلَيْنَا

..... إِذْ أَرَادُوا فِتْنَةً أَبِينَا

Allah'ım, Sen olmasaydın hidayete eremez

Sadaka veremez, namaz kılamazdık.

Sekinetini üzerimize indir,

Karşılaşma anında ayaklarımızı sabit kıl.

Düşmanlar bizlere zulmettiler hakikaten,

Fitne irade ettiklerinde oluruz engel.

اللَّهُمَّ لَا عَيْشَ إِلَّا عَيْشُ الْآخِرَةِ
...فَاغْفِرْ لِلْأَنْصَارِ وَالْمُهَاجِرَةِ
نَحْنُ الَّذِينَ بَايَعُوا...
عَلَى الْجِهَادِ مَا بَقِيَْنَا أَبَدًا

Allah'ım, yaşantı ancak ahiret yaşantısıdır,
Ensar ve Muhacirleri affet.

Biz (biat ettiği kişinin adını yazar)

Cihad üzerine biat ettik, yaşadığımız sü-
rece, ebediyen.

KÂFİRLERE ATIŞ YAPANA DUA ETMEK

اللَّهُمَّ سَدِّدْ رَمِيَّتَهُمْ وَأَجِبْ دَعْوَتَهُمْ

*"Allah'ım! Atışlarını isabet ettir ve dualarına icabet et."*⁶⁸

68. Hadisi, İmam Hâkim "Müstedrek'inde", İbn-i Ebi Asım "Es-Sünne" adlı eserinde, İmam Bezzar "Müsned'inde"

OPERASYONU BAŞARIYLA BİTİREN BİRLİĞE DUA ETMEK

اللَّهُمَّ بَارِكْ خَيْلَهُمْ وَرِجَالَهُمْ

“Allah’ım! Onların binekli olanlarına ve piyadelerine bereket ver.”⁶⁹ (Kişi bu duayı tekrar tekrar söyler.)

AZİZ VE CELİL ALLAH’IN YOLUNA MÜCAHİD OLARAK ÇIKANA YAPILACAK DUA

اللَّهُمَّ سَلِّمْهُمْ وَعَنْهُمْ

“Allah’ım! Onları selâmete kavuştur ve ganimetlendir.”⁷⁰

Sa’d bin Ebi Vakas’dan (*radiyallahu anhum*) rivayet etmişlerdir. Ayrıca İmam Hâkim, Müslim’in hadis kiriterindeki şartlara göre bu hadisin sahih olduğunu belirmiş ve İmam Zehebi de buna muvafakat etmiştir.

69. Hadis Buharî ve Müslim’de Cerir’den (*radiyallahu anhum*) rivayet edilerek.
70. Ahmet bin Hanbel “Müsned’inde”, İbn-i Hibban ise “Sahih’inde” Ebu Umame’den (*radiyallahu anhum*) naklen rivayet etmişlerdir. Hadis tahlilcisi Heysemi ise hadisin ricalinin sahih olduğunu vurgulamıştır.

**CİHAD'DA KUNUT
DUASININ ÖNEMİ**

İslamî mücadele bağrında; zaferleri, fetihleri barındırdığı gibi bazen acı, sıkıntı ve yenilgileri de saklamaktadır. Bu mücadele her zaman aynı seyir ve hızda ilerlemez. Bazen Rabbimiz (*azze ve celle*) bizleri açlık ve susuzlukla, bazen eşten dosttan, çoluk çocuktan ayrılmakla, bazen uzun zaman cihad sahasında beraber olduğumuz ve birçok cephede aynı korkuyu, açlığı, yokluğu, sıkıntıyı çektiğimiz kardeşimizin kâfirler tarafından esir edilmesiyle imtihan eder.

Cihad yüce Rabbimizin rızasını ve cennetini kazanmak için çizilmiş çok ulvî bir yoldur. Bu yol hakikaten uzun ve meşakkatlidir. Bu yolun dikenleri ve müşküleleri çoktur. Dikenlerin ve müşkülelerin halledilmesinde, bu uzun ve meşakkatli yolun son durağına sapmadan ve geri adım atmadan varılmasındaki yegane ve en büyük yardımcımız Allah'tır.

Onun için İbrahim, (*aleyhisselam*) zamanın müstekbir kralı Nemrut tarafından ateşe atılacağı zaman, sadece Rabbi'ne dayanıp

güvenmiş, “*hasbunallah ve ni’mel vekil*” demiş ve Allah (*azze ve celle*) ateşe, “*serin ve selâmet ol*” dediğinde düşman, kendisinin çok büyük bir acziyet içinde olduğunu görmüştür. Onun için Hud (*aleyhisselam*) kavmine, “... *Hepiniz beraberce bana tuzak kurun ve göz açtırmayın. Şüphesiz ben, öyle bir Allah’a tevekkül etmişim ki; O benim de Rabbim sizin de Rabbinizdir. Yeryüzünde debelenen hiçbir varlık yoktur ki O, onun perçeminden tutmuş olmasın.*” diyerek tek başına onlara meydan okumuştur.

Aynı şekilde, “İnsanlar size karşı (kuvvet) toparladılar. Onlardan korkun” denildiğinde mü’minler “*hasbunallah ve ni’mel vekil Allah bize yeter O ne güzel Vekildir*” demişlerdir. Böyle sıkıntılı zamanlarda, düşmanın zulüm ve azgınlıkta sınır tanımadığı vakitlerde, kardeşlerimiz sırf Rabbim Allah’tır dediği ve kelimesini yüceltmek için çalışırken, tağutlar tarafından esir edildiği dönemlerde Allah Rasûlü’nün (*sallallahu aleyhi ve sellem*) sünneti olan namazlardaki kunut, Rabbimiz tarafından

bir çıkış kapısının yaratılmasına güzel bir vesiledir.

Her ne kadar namazlarda kunut duasını okumak İmamlarımız arasında ihtilâflı bir mevzu olmuş olsa da, kanaatimizce sahih ve muteber olan görüş, Müslümanların başına ciddi bir sıkıntı, ağır bir musibet geldiğinde, vakit namazların tamamında ve özellikle sabah ve akşam namazlarında belirli bir müddet kunut okumanın meşru ve sünnet olduğudur.

Bununla alâkalı deliller şu hadislerdir:

1- Enes'den (*radiyallahu anhum*) rivayet edilen bir hadiste kendisi şöyle demiştir:

“Nebi, (sallallahu aleyhi ve sellem) bir ay (namazda) kunut duası okudu, sonra onu terk etti” (Ahmed bin Hanbel)

Ahmed bin Hanbel, Müslim, Nesâî ve İbn-i Mace'nin rivayet ettikleri, aynı hadisin başka varyantı şu şekildedir: *“Arap kabilelerinden birine bir ay boyunca kunut yaparak beddua etti ve sonra bunu terk etti.”*

Buharî'nin rivayet ettiği aynı hadisin baş-

ka bir versiyonunda, Enes (*radiyallahu anhum*) şöyle demiştir: “Kurralar⁷¹ katledildiğinde bir ay boyunca (namazda) kunut yaptı. Onu daha önce hiç bu kadar çok hüzünlendiğini görmemişim”

2- Enes'den (*radiyallahu anhum*) rivayet edilen bir hadiste kendisi demiştir ki: “Kunut, akşam ve sabah namazlarında olur” (**Buharî**)

3- Bera bin Azib'den (*radiyallahu anhum*) rivayet edilen bir hadiste kendisi demiştir ki: “Nebi (*sallallahu aleyhi ve sellem*) akşam ve sabah namazında kunut yapardı.” (**Müslim, Ahmed Bin Hanbel, Tirmizî**)

4- Ebu Hureyre'den (*radiyallahu anhum*) rivayet edilen bir hadiste kendisi demiştir ki: “Nebi (*sallallahu aleyhi ve sellem*) bir kimseye dua edeceği zaman veya herhangi birine beddua edeceği vakit, rükûdan doğrulduğunda kunut yapardı...” (**Buharî**)

71. Sahabe zamanında âlim ve fakih olan sahabelere kurra denilirdi. Beni Süleym kabilesi dinlerini öğrenmeleri için Rasûlullah'ın (*sallallahu aleyhi ve sellem*) gönderdiği kurra sahabeleri pusuya düşürerek haince öldürmüşlerdir.

Yukarıda zikrettiğimiz hadislerden yola çıkan bazı ulema, Müslümanların çepeçevre kuşatıldığı, ağır işkence ve eziyetlere maruz kaldığı, ırzlarının ve namuslarının kirlendiği ve bu acımasızlığın ayyuka çıktığı bazı dönemlerde belirli bir müddet namazlarda kunut yapılmasını meşru ve sünnet görmüşlerdir. İmam Nevevî, Şeyhu'l İslam İbn-i Teymiyye, İbn-i Kayyım, İmam Şevkani *(Rabbim hepsine rahmet etsin)* bunu sünnet gören âlimlerdendir.

BİTİRİRKEN

Ey âlemlerin Rabbi olan Allah'ım! Hamd sadece sana özgüdür. Gördüğümüz ve görmediğimiz, bildiğimiz ve bilemediğimiz bütün güzellikler, başarı ve tevfîk ancak sendendir. Sen, övgüyü, methi ve güzel senayı ancak kendi zatından dolayı hak edersin. Seni hakkıyla övmeye gücümüz yetmez, sen ancak kendini övdüğün gibisin.

Tercüme etmeye çalıştığımız bu küçük çalışmamızdaki bütün doğru ve güzellikler sadece Allah'tandır. Olması muhtemel tercüme ve tahlil hatası ise nefsimden ve şeytandandır. "Allah'ın Rasûlü hariç herkesin sözü alınır ve reddedilir" kaidesi mucibince, karşılaşılan yanlışlıkların tarafımıza münasip bir üslûp ile bildirilmesinden minnet duyar şükranlarımızı arz ederiz.

Tercüme etmeye gayret ettiğimiz bu çalışma, ila-i kelimetullah'ın yüceltilmesinde küçük bir katkı olma azmini taşıdığından, tercümenin orijinal hali muhafaza edilip ti-

carî bir maksat taşımadığı sürece, hiçbir hakkı mahfuz değildir.

Ayrıca, risalenin hazırlanmasında, tashih, basım ve dağıtımında ciddî manada emeği bulunan muhterem kardeşlerim,e, “Allah sizleri hayırla mükâfatlandırısın” diyerek teşekkür etmeyi bir borç bilirim. “Cebrail, Mikâil ve İsrail’in Rabbi Allah’ım! Ey gökleri ve yeri yaratan, gaybı ve aşikâr olanı bilen, İhtilaf ede geldikleri hususlarda kullarının arasında hüküm veren sensin. İhtilaf edilen konularda beni hakka izninle ulaştır. Hakikaten Sen, dilediğini hakka ulaştırırsın.”

“Allah’ım, Seni bütün eksikliklerden beri ederek, hamd ederim. Senden başka ilâh olmadığına tanıklık eder, senden bağışlanma diler ve sana yönelirim.”

İÇİNDEKİLER

Hutbetu'l Hace	03
Önsöz	07
Mukaddime	15
Zikir ve Önemi	17
Nebi'nin Nazarında Zikir	27
Kur'an'da Dua'nın Ehemmiyeti	36
Sünnet-İ Seniyye'de Dua ve Duanın Önemi	41
Duanın Kabulünde Etkili Olan Sebepler	46
Düşmanla Karşılaşma Esnasında Söylenecek Zikir	55
Düşmandan Korkutulduğunda Kişinin Söyleyeceği Zikir.....	57
Düşmanın Kendisine Tuzak Kurduğu Kimsenin Söyleyeceği Söz	58
Düşmanın Kendisini Öldürmek İçin Yakalamak İsteddiği Kimsenin Söyleyeceği Dua	59
Yolunu Şaşıran Kimsenin Okuyacağı Zikir	59
Nusretin Geciktiğini Gördüklerinde ve Düşman Sayısı Çok Müslümanların Adedi Az Olduğunda Yapılacak Dua	60
Küffar Birlikleri Görüldüğünde Söylenecek Söz	61
Müslümanlar Gece Baskını Yediklerinde Söyleyecekleri Parola	62
Küffar Ordusu Bir Beldeye Musallat Oduğunda ve Müslümanlarda Bu Konuda Zayıf Kaldıkları Zaman Okunacak Dua	62
Savaş Esnasında ve Allah'tan Yardım Dileme Anında Söylenecek Zikir	63
Müslüman Ordusu Fazla Olduğunda, Çok Olmalarının Kendilerini Şımartmaması İçin Söylenecek Söz	64
Korku Anında Veya Küffarın Şerri Yakınlaştığında Söylenecek Söz	65

Bir Topluluktan Korkanın Yapacağı Zikir	65
Müslümanların Kitaplarını Yırttıklarında veya Tekebbür Ettiklerinde Kâfirlere Yapılacak Beddua	66
Kâfirler Müslümanları Allah'a İtaatten Alıkoyduklarında Söylenecak Dua	66
Kâfirlerin Beldelerine Girme Anında ve Onlara Saldırı Esnasında Söylenecak Zikir	67
Müslümanlara Sövüp Eziyet Edenlere Yapılacak Beddua	68
Kâfirler, İlahları ve Dünyalarıyla Övündüklerinde Söylenecak Söz	69
İhlâs İle Allah'tan Şahadeti İstemek	69
Düşmanla Karşı Karşıya Gelindiğinde Allah'tan Yardım İstemek	70
Müslümanlar, Şehirleri Muhasara Ettiği Anda ve Düşman Kalelerini Yakma Zamanında Söylenecak Söz	71
Müslümanlardan Bazısı Esarete ve İşkenceye Maruz Kaldığında Yapılacak Dua	72
Fetih'ten Sonra Allah'a Övgüde Bulunmak	73
Savaştan Sonra Aziz ve Celil Allah'a Senada Bulunmak	75
Atı ve Bineği Üzerinde Sabit Duramayan Kimseye Okunacak Dua	78
İmamın Ordu Kumandanına Vasiyeti	79
Mücahidlerin Neşit Olarak Söyledikleri Sözler	83
Kâfirlere Atış Yapana Dua Etmek	84
Operasyonu Başarıyla Bitiren Birliğe Dua Etmek	85
Aziz ve Celil Allah'ın Yoluna Mücahid Olarak Çıkana Yapılacak Dua	85
Bitirirken	93

Tercümesini yapmaya çalıştığımız bu risale, hicrî 1424 senesinde, Şeyh Vail bn Ali Ed-Dusuk'nin cihat esnasında söylenen zikir ve duaları, ayet ve sahih hadislerden toparlayarak telif ettiği, hacmi küçük, ama içeriği hakikatte çok büyük olan bir çalışmadır. Kanaatimce bu küçük risaleyi değerli kılan asıl amil, dinimizin dua ve zikirlerle verdiği ehemmiyettir. Yani amele ve imana gösterdiği önemdir. Zira gerek ayetlerde ve gerek Nebi'nin (Sallallahu aleyhi ve Alihi ve Sellem) hadislerinde cihat öncesi, sonrası ve esnasında yaptığı zikir ve dualar çok meşhurdur. Ve ayrıca zikir ve dua, ibadetlerin en üstünü ve en faziletli olanlarındandır. Cihat erleri bunlarla mücehhez olduğunda, sahabelerin elde ettiği gibi zafer kazanmaya daha yakın ve daha lâyük olurlar.